

Tevredenheid van Pleegouders bij Levvel 2024

*Amsterdam, Levvel, juli 2024
Marianne Pannekeet, Claire Walrave & Ellen Schulze*

Samenvatting

In het voorjaar van 2024 heeft Levvel een pleegoudertevredenheidsonderzoek uitgevoerd. Deze driejaarlijkse peiling heeft als doel het verbeteren van de ondersteuning van pleegzorgplaatsingen, door inzicht te krijgen in hoe pleegouders verschillende aspecten van het pleegouderschap beleven en waarderen. Van de 1103 pleegouders vulden 222 (20%) de vragenlijst in. Merendeels betrof het pleegmoeders van pleegkinderen die langdurig bij hen verblijven en woonachtig zijn in en om Amsterdam. Van de deelnemende pleegouders was 55% bestandpleegouder, 40% familie/netwerk pleegouder en 5% een combinatie daarvan. De belangrijkste bevindingen van dit jaar zijn:

Informatievoorziening voor pleegouders

Zowel bestands- als netwerkpleegouders kregen hun informatie vooral van de pleegzorgwerkers, nieuwsbrieven en mailings en via de website van Levvel. Daarnaast gaven ook veel pleegouders aan het tijdschrift Thuismakers te lezen. De Pleegouderraad wordt het minst als bron van informatie gebruikt. Van de bronnen die ze raadplegen waren pleegouders gemiddeld het meest tevreden over De Thuismakers, de themabijeenkomsten, en de pleegzorgwerker.

Voorbereiding van een plaatsing

De meeste pleegouders die in de afgelopen 3 jaar te maken hebben gehad met een plaatsing waren tevreden over de voorbereiding daarvan. Netwerkpleegouders geven aan veel baat te hebben gehad bij het contact met de onderzoekers. Bestandspleegouders hebben veel gehad aan de informatiebijeenkomst, de STAP-training en de ontvangen informatie over pleegzorg in het algemeen. In beide groepen vond een deel van de pleegouders dat het proces te lang duurde.

Matching tussen pleegkind en pleeggezin

Pleegouders waren het meest tevreden over de matchingsgesprekken en het contact met pleegzorgconsulenten, de periode tussen acceptatie en matching. Bij 4 op de 10 matchingsgesprekken waren één of beide ouders van het pleegkind aanwezig. In 46% van de plaatsingen hebben pleegouders een gesprek gehad met de ouder(s) van het pleegkind over wat zij belangrijk vinden in de opvoeding van hun kind. Het minst tevreden waren pleegouders over de informatie die zij kregen over het kind dat bij hen zou worden geplaatst en over de wienperiode.

Ervaringen van de plaatsing van een pleegkind

Bijna alle pleegouders die in de afgelopen 3 jaar te maken hebben gehad met een plaatsing gaven aan dat deze goed startte: pleegkind en pleegouders pasten goed bij elkaar, volgens 86% van de pleegouders. Ook had 82% voldoende ondersteuning bij de plaatsing en was het merendeel (79%) voldoende op de hoogte gebracht van de praktische zaken. Ruim driekwart (78%) van de pleegouders gaf aan dat zij bij start van de plaatsing voldoende informatie over hun pleegkind hadden gekregen. Bijna een kwart was hierover dus niet zo tevreden, zoals zij ook bij de matching opmerkten. Het waren vaker bestandspleegouders die informatie misten. Ze gaven aan graag meer informatie gehad over de achtergrond van het kind, diens problematiek, en de gebeurtenissen in het verleden van het kind.

Begeleiding door de pleegzorgwerker

Het merendeel van de pleegouders (89%) was tevreden met de pleegzorgbegeleiding in het algemeen: zij gaven deze een 7,3; 79% zou anderen aanbevelen om pleegouder te worden bij Levvel. Men was het meest positief over het contact tussen de pleegzorgwerker en de pleegouder, het pleegkind en ook de eigen kinderen. Ook was men tevreden over de begeleiding bij het opvoeden en de ontwikkeling van het pleegkind, het toezicht op de veiligheid van het pleegkind, en de mate waarin de pleegzorgwerker informatie van de pleegouder betrok bij de hulpverlening. De aangeboden trainingen voor deskundigheidsbevordering kwamen tegemoet aan hun behoefte. Het meest kritisch waren de pleegouders over de wisseling van pleegzorgwerkers, de vervanging en de informatieoverdracht in die gevallen.

Bijna alle pleegouders waren (zeer) tevreden over hun pleegzorgwerker. Zij/hij is over het algemeen goed bereikbaar, deskundig, duidelijk en betrouwbaar (komt afspraken na). Zij/hij neemt pleegouders serieus, bespreekt relevante en moeilijke zaken, en respecteert, steunt en snapt hen. Pleegouders uit het netwerk van de (familie van de) pleegkinderen zijn over enkele onderdelen van de ondersteuning iets positiever dan die uit het bestand van Levvel (ervaren deskundigheid, steun, en begrip).

Behandeling van de pleegkinderen

Ruim de helft van de pleegkinderen ontving behandeling, vaak was dit therapeutische pleegzorg/traumabehandeling vanuit Levvel. Pleegouders waren tevreden over de behandeling, zo sloot het o.a. goed aan bij de behoefte van het pleegkind en vonden zij het fijn dat zij als pleegouders betrokken waren bij behandeling. Wel geven pleegouders aan dat het soms te lang duurt voor behandeling wordt ingezet. Netwerkleegouders waren iets vaker tevreden over de behandeling dan bestandspleegouders.

Beëindiging van een plaatsing

Bij de beëindigde plaatsingen die pleegouders hadden meegemaakt ging het ruim de helft van de keren om een voortijdige beëindiging. Gedrag dat te moeilijk was om mee om te gaan wordt het vaakst genoemd als reden voor zo'n beëindiging. Ruim twee derde van de pleegouders die een beëindiging van een plaatsing meemaakten was tevreden over de ondersteuning van de pleegzorgwerker daarbij; 31% zag ruimte voor verbetering. Dit is een verbetering ten opzichte van de vorige meting (toen was het 40%). Vergeleken met de tevredenheid van de pleegouders over alle andere aspecten van de begeleiding en behandeling, lijken pleegouders hierover het meest kritisch. Een aantal keren was er geen afsluitend gesprek geweest en ontbrak een reflectie op de plaatsing. Ook gaven sommige pleegouders aan na afloop wat meer nazorg te hebben gewild, en updates over hoe het daarna met het kind gaat.

Aanbevelingen voor verbetering

Pleegouders brachten de volgende verbeterpunten naar voren:

- Wisselingen van pleegzorgbegeleider: investeer in je personeel, probeer ze te behouden door goede ondersteuning, en mogelijk verminderen van de werkdruk. Als er toch wisselingen zijn: communiceer helder, en zorg voor goede overdracht van informatie bij vervanging.
- Meer achtergrondinformatie over het pleegkind en meer uitleg als dat niet mogelijk is.
- Meer en betere uitleg over vergoedingen, regelingen en hulpmiddelen. De afhandeling van administratieve zaken zoals declaraties versnellen; betalingsoverzicht verstrekken.
- Het contact tussen pleegouders bevorderen door - naast themabijeenkomsten en trainingen - netwerken voor pleegouders op gebiedsniveau te organiseren zodat zij elkaar in noodsituaties kunnen ondersteunen.
- Inschatting van extra ondersteuning en behandeling voor pleegkinderen verbeteren, en deze sneller inschakelen.
- Ondersteuning bij afronding van een plaatsing, en terugkijken op het verloop van de plaatsing (reflectie). Meer aandacht voor nazorg; updates over hoe het verder met het pleegkind gaat.

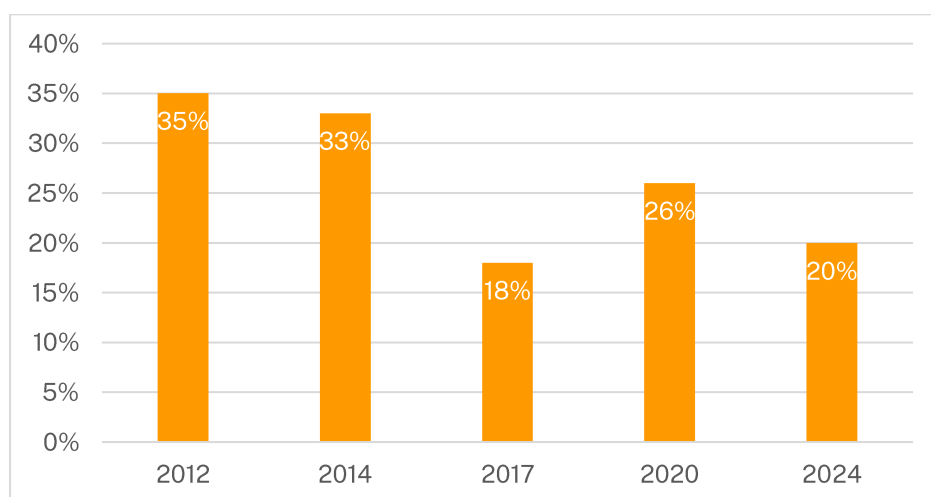
Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding.....	4
2. Respondenten.....	5
3. Informatievoorziening.....	7
4. Voorbereiding van een plaatsing.....	8
5. Matching en plaatsing.....	10
6. Begeleiding en behandeling.....	13
7. Beëindiging van plaatsingen.....	18
8. Algemene tevredenheid van pleegouders.....	20
9. Conclusies.....	25

1. Inleiding

Deze rapportage beschrijft de resultaten van het Pleegoudertevredenheidsonderzoek 2024. Dit onderzoek wordt elke drie jaar uitgevoerd, met als doel het verbeteren van de ondersteuning van pleegzorgplaatsingen, door inzicht te krijgen in hoe pleegouders verschillende aspecten van het pleegouderschap beleven en waarderen. De vragenlijst is grotendeels gelijk aan die in het onderzoek van 2020, zodat er een vergelijking met eerdere jaren kan worden gemaakt. De vragen zijn tot stand gekomen in overleg met de Pleegouderraad.

Pleegouders kregen de vragenlijst opgestuurd via de mail en (als er geen mail-adres bekend was) via de post. Pleegouders die de vragenlijst per mail ontvingen, vulden deze online in via SurveyMonkey. Pleegouders die de vragenlijst per post kregen, vulden deze op papier in waarna ze ze terug konden sturen in een antwoordenvelop. In totaal werden er 1103 vragenlijsten verstuurd (972 per mail, 131 per post). De vragenlijst is door 222 pleegouders ingevuld (210 digitaal, 12 op papier). De respons is hiermee 20%. Hoewel dit percentage lager ligt dan de voorgaande meting (2020), is het niet de allerlaagste respons van de afgelopen jaren (zie figuur 1). Bij zo'n lage respons is het minder zeker dat de antwoorden een goede afspiegeling zijn van de ervaringen van alle pleegouders. Dat neemt niet weg dat de antwoorden van deze 222 pleegouders waardevolle input vormen voor Levvel Pleegzorg.

Figuur 1: Respons vragenlijsten Pleegoudertevredenheid

De vragen gingen over de informatievoorziening voor pleegouders, voorbereiding op het pleegouderschap, matching tussen pleegkind en pleeggezin, ervaringen tijdens de plaatsing van een kind, de begeleiding door de pleegzorgwerker, de beëindiging van een plaatsing en de algemene tevredenheid over de ervaringen met de pleegzorgbegeleiding. De vragen betroffen uitspraken waarvan de pleegouders op een 6-punts Likertschaal konden aangeven in hoeverre zij het ermee eens waren of hoe tevreden ze over het genoemde onderwerp waren. Per onderwerp was er de mogelijkheid om toelichting te geven.

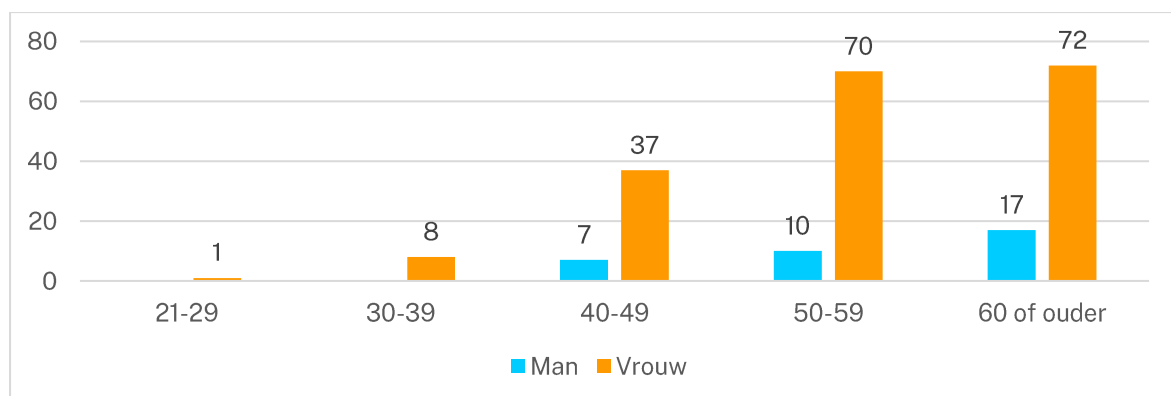
Levvel stelt het zeer op prijs dat pleegouders opnieuw de tijd hebben genomen om hun feedback te geven. Het continu monitoren en verbeteren van de kwaliteit van pleegzorg is essentieel en kan niet effectief plaatsvinden zonder de inbreng van pleegouders. Om een nog uitgebreider inzicht te krijgen in de ervaringen van pleegouders, zal Levvel naast het enquêteonderzoek ook een rondetafelgesprek organiseren in het voorjaar van 2025. Pleegouders die hebben aangegeven hieraan mee te willen doen zullen hier tijdig over geïnformeerd worden.

Het verslag is als volgt opgebouwd: eerst worden de kenmerken van de pleegouders die de vragenlijst hebben ingevuld beschreven, dan volgen de resultaten per onderwerp, tot slot volgt een conclusie. Opvallende verschillen met het vorige pleegouderonderzoek worden vermeld in de tekst.

2. Respondenten

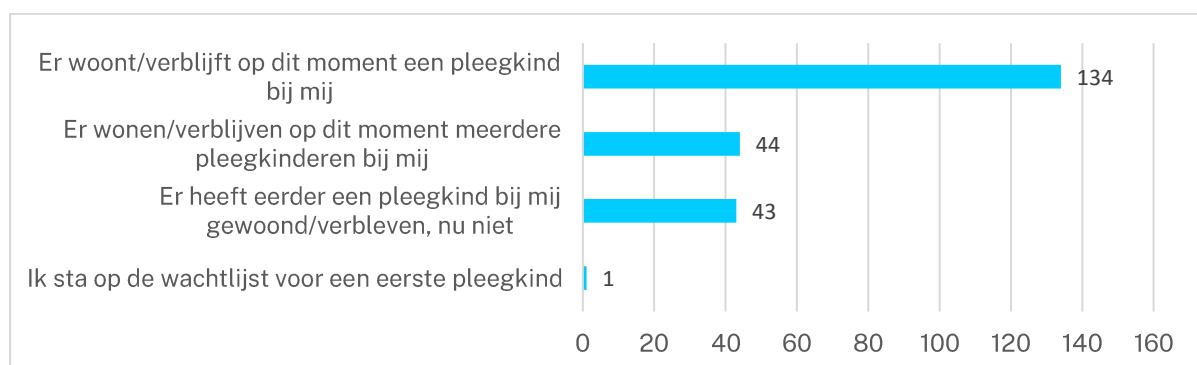
De 222 vragenlijsten zijn ingevuld door 85% vrouwen en 15% mannen. Bijna alle pleegouders zijn 40 jaar of ouder. Het merendeel van de vrouwen is 50 jaar of ouder, en het merendeel van de mannen is 60 jaar of ouder. In vergelijking met het vorige pleegoudertevredenheidsonderzoek hebben dit keer relatief iets meer vrouwen deelgenomen, en ook iets meer vrouwen in de hoogste leeftijdscategorie.

Ruim een derde van de pleegouders (35%) had ook inwonende eigen kinderen. Dit aantal varieerde van 1 tot 4 kinderen (met een gemiddelde van 1,9).

Figuur 2: Leeftijd en gender van de respondenten

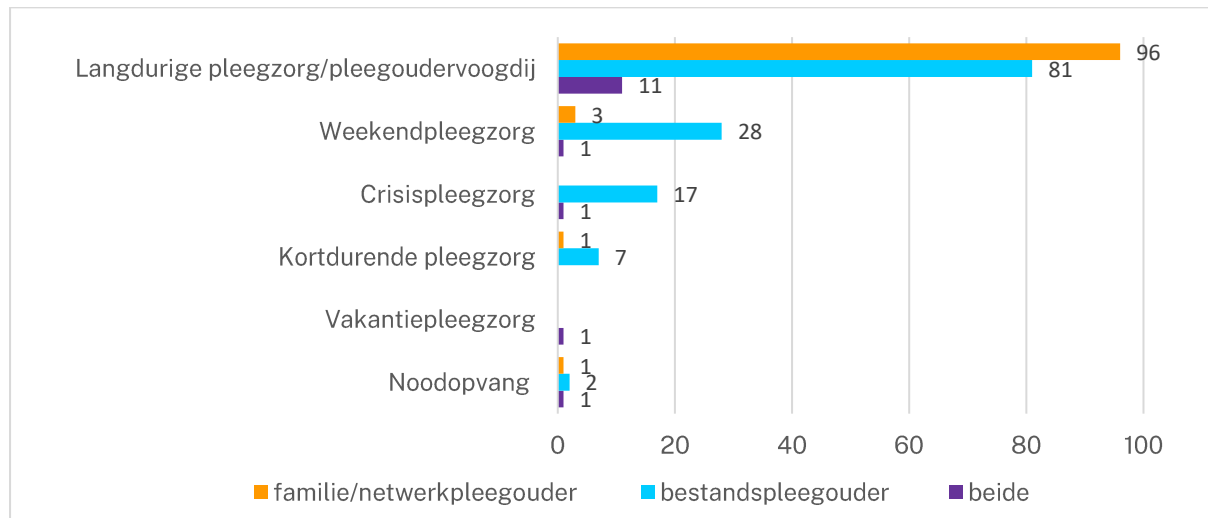
In 80% van de deelnemende pleeggezinnen woonden op het moment van het onderzoek één of meerdere pleegkinderen (of ze verbleven er bijvoorbeeld in weekenden). In 134 gezinnen (60%) woonde één pleegkind en in 44 pleeggezinnen (20%) woonden meerdere pleegkinderen. Binnen de pleeggezinnen waar op het moment van invullen van de vragenlijst wel een pleegkind woont (of af en toe verblijft) varieert het aantal pleegkinderen per gezin van 1 tot 4 (met een gemiddelde van 1,4).

Figuur 3: Pleegzorgsituatie ten tijde van het onderzoek

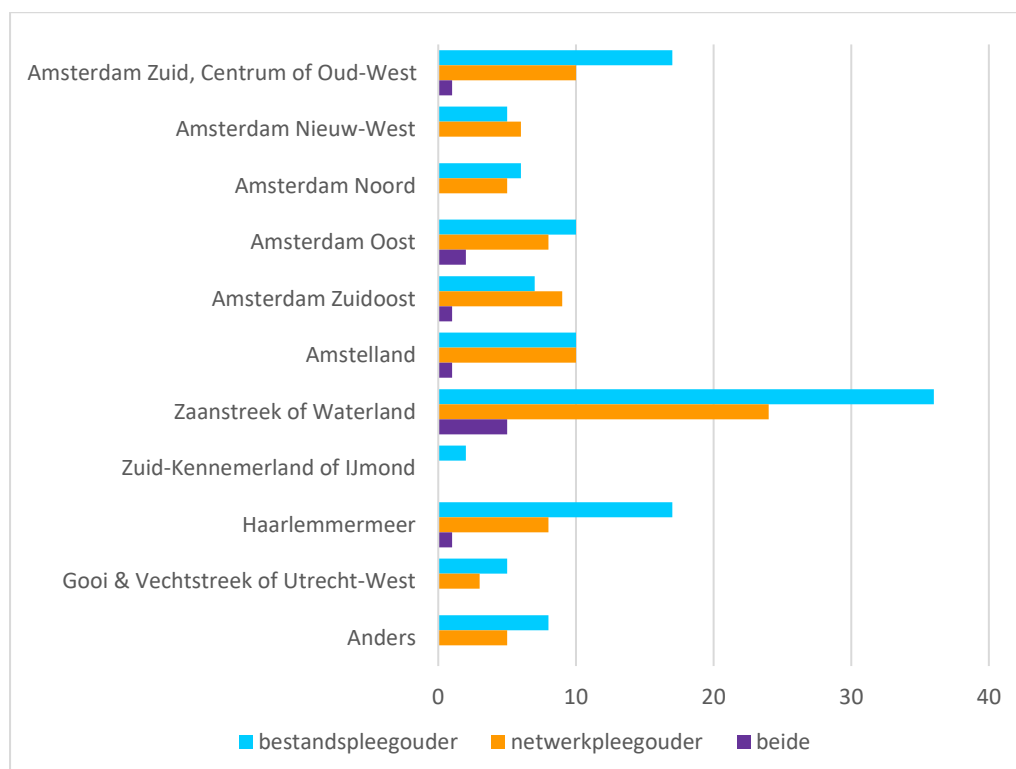
Van de 222 pleegouders kwamen er 123 (55%) uit het bestand van Levvel en 88 (40%) uit het netwerk (van de familie) van de pleegkinderen. Ook waren er 11 pleegouders (5%) die zowel pleegouder van een kind zijn dat ze al kenden als van een kind dat ze nog niet kenden voor de plaatsing.

Het merendeel van de pleegouders (75%) biedt langdurige pleegzorg of heeft pleegoudervoogdij (zie figuur 4). Pleegouders die weekend- of crisisopvang verzorgen zijn meestal bestandspleegouders.

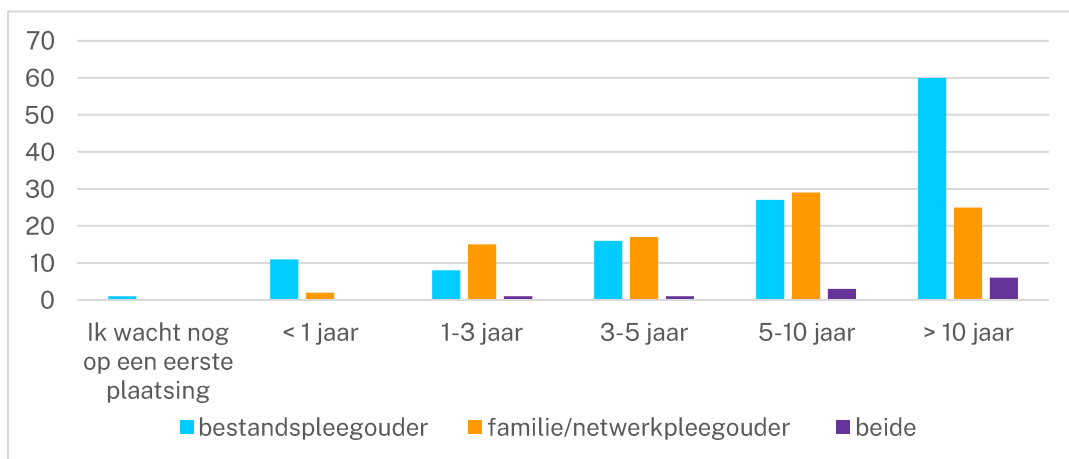
Figuur 4: Typen pleegzorg van de respondenten

De meeste pleegouders die de lijst hebben ingevuld woonden in en rondom Amsterdam: de stad Amsterdam (39%), Zaanstreek-Waterland (29%), Haarlemmermeer (12%). De overige pleegouders woonden in Amstelland, regio Gooi & Vechtstreek of elders in de provincie Noord-Holland. Een klein deel (6%) van de pleegouders woonde in een andere provincie (zie figuur 5).

Figuur 5: Woongebied van de respondenten, in aantallen

Meer dan de helft van de pleegouders had al 5 jaar of langer ervaring met pleegzorg. Dit betrof dan voornamelijk pleegouders uit het bestand van Levvel. Netwerkpleegouders hadden gemiddeld iets minder lang ervaring als pleegouder (zie figuur 6). In vergelijking met de respondenten uit 2020 hebben de respondenten gemiddeld iets langer ervaring als pleegouder.

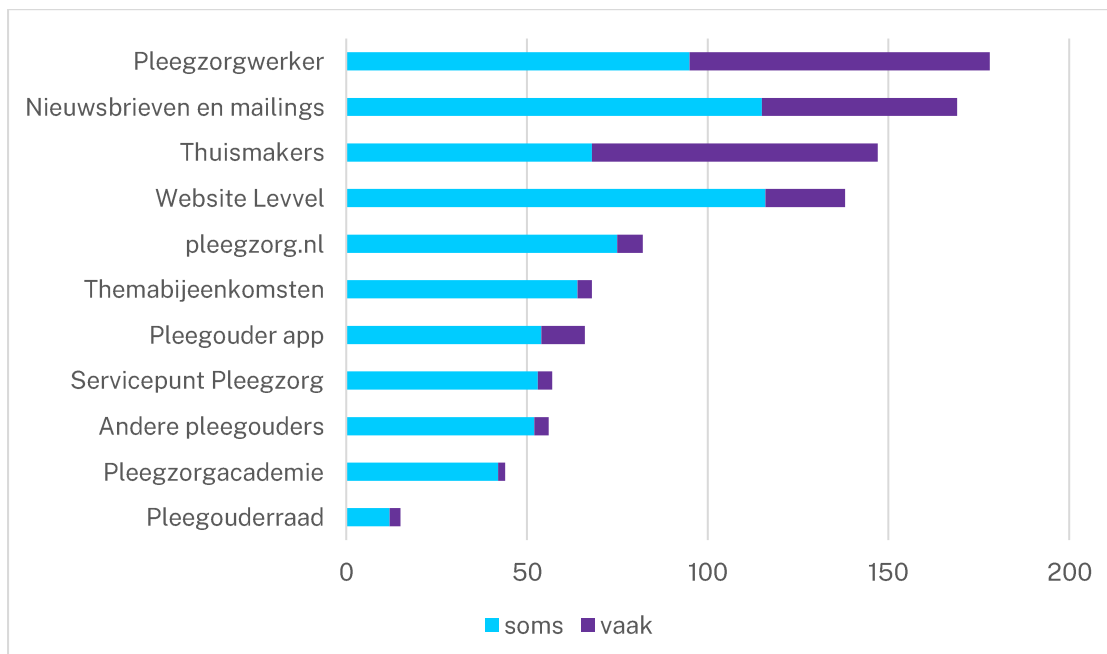
Figuur 6: Ervaring als

pleegouder

3. Informatievoorziening

Gebruik van informatiebronnen:

Pleegouders kregen hun informatie vooral van de pleegzorgwerkers, nieuwsbrieven en mailings, het tijdschrift 'Thuismakers', en via de website van Levvel. 'Thuismakers' wordt veel gelezen, en wordt behalve informatief ook als iets leuks ervaren; een pleegouder schrijft: "Thuismakers: het ideale zenmomentje voor de pleegouder zelf". De Pleegouderraad wordt het minst als bron van informatie gebruikt. Er zijn ook enkele pleegouders die aangeven de meeste van de genoemde bronnen niet te gebruiken, bijvoorbeeld omdat ze er niet bekend mee zijn.

Figuur 7: Gebruik informatiebronnen voor pleegouders

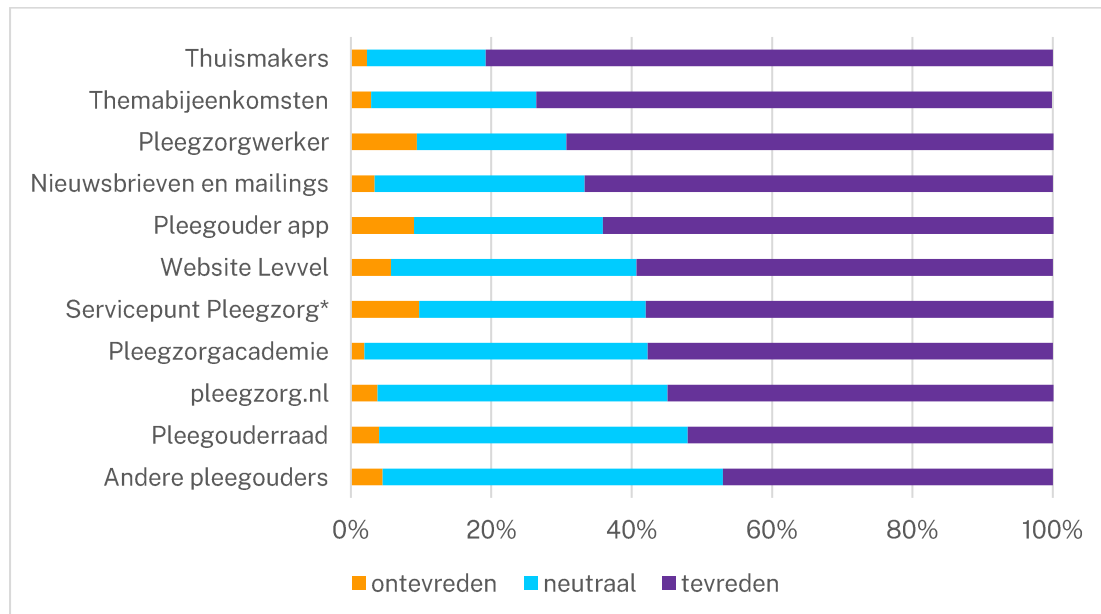
Ervaren kwaliteit van de informatie:

Het grootste deel van de pleegouders was tevreden over de kwaliteit van de informatie die ze krijgen (zie figuur 8). Netwerkpleegouders zijn wat vaker positief hierover dan bestandspleegouders, maar als we dit verschil toetsen blijkt dit alleen statistisch significant¹

¹ Een significant verschil betekent dat de kans dat dit verschil op toeval berust zo klein is dat we mogen aannemen dat het een echt verschil is.

waar het gaat om de tevredenheid over de informatie van het Servicepunt Pleegzorg. Het is niet duidelijk welk onderdeel (of onderdelen) van het Servicepunt Pleegzorg het betreft.

Van de bronnen die ze raadplegen waren pleegouders gemiddeld het meest tevreden over De Thuismakers en de Themabijeenkomsten. Over het Servicepunt Pleegzorg, de pleegouderapp en de informatie die ze via de Pleegzorgwerker ontvangen waren de pleegouders wat vaker ontevreden.

Figuur 8: Tevredenheid over de informatievoorziening per gebruikte bron

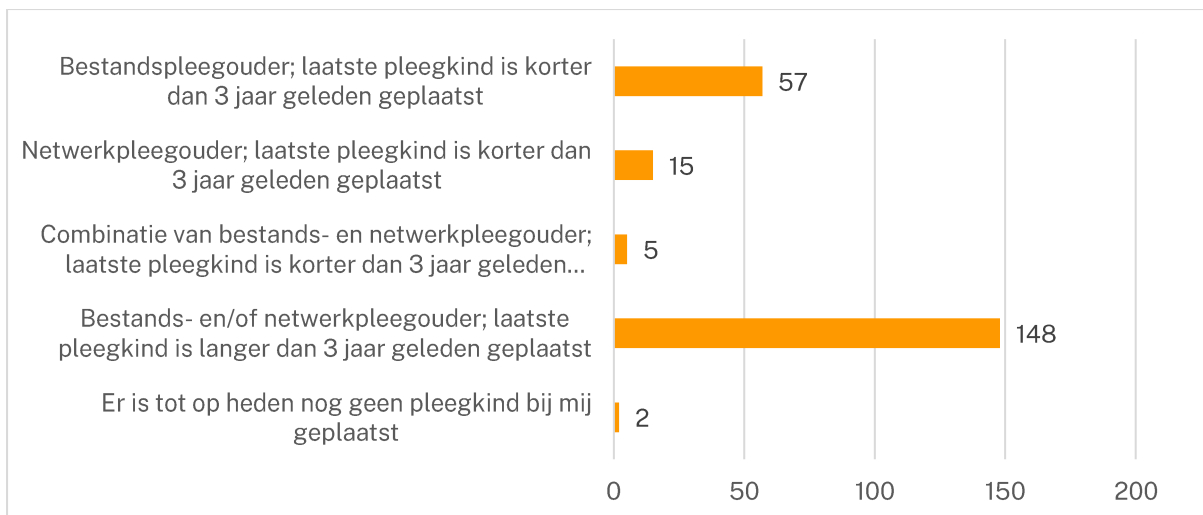
Een greep uit de toelichtingen van mensen die aangaven ontevreden te zijn over de informatievoorziening:

- Pleegzorgwerker: “is onvoldoende op de hoogte van het hulpaanbod om ons goed te kunnen adviseren”/ “de verslagen komen te laat”/ “er wordt onvoldoende structureel geëvalueerd”.
- Pleegouder App: “Bevat te weinig info”/ “werkt niet goed”/ “is niet up to date”. Ook geeft een pleegouder aan dat hij graag meer (alles) zou willen kunnen regelen via de app.
- Pleegzorgacademie: “Onoverzichtelijk, kan er sinds de nieuwe cursussen niets meer vinden.”
- Website van Levvel: “De informatie is te summier, meer uitleg over wat iets precies inhoudt is nodig.”
- Servicepunt Pleegzorg: “Er is te veel onduidelijkheid over het vergoeden van extra zorgkosten, en de vergoedingen die je wel krijgt worden onvoldoende gespecificeerd”. Een pleegouder geeft aan te weinig informatie gekregen te hebben over de belasting, waardoor hij/zij nu veel moet terugbetalen.

Inmiddels bestaat de pleegouderapp niet meer, omdat deze te weinig mogelijkheden had voor doorontwikkeling. Verder zijn we per half mei overgestapt van de Pleegzorg Academie op het leerportaal PIT voor pleegouders. Daar is meer informatie te vinden over alle trainingen, themabijeenkomsten, webinars en e-learning modules die Levvel aanbiedt. Pleegouders kunnen zich via het PIT hiervoor opgeven.

4.Vorbereitung van een plaatsing

De vragen over de voorbereiding van een pleegzorgplaatsing zijn alleen voorgelegd aan pleegouders die korter dan 3 jaar geleden een nieuwe pleegzorgplaatsing waren gestart, omdat we vooral willen weten hoe de huidige werkwijze op dit gebied wordt ervaren, en of daar mogelijk verbeterpunten te vinden zijn.

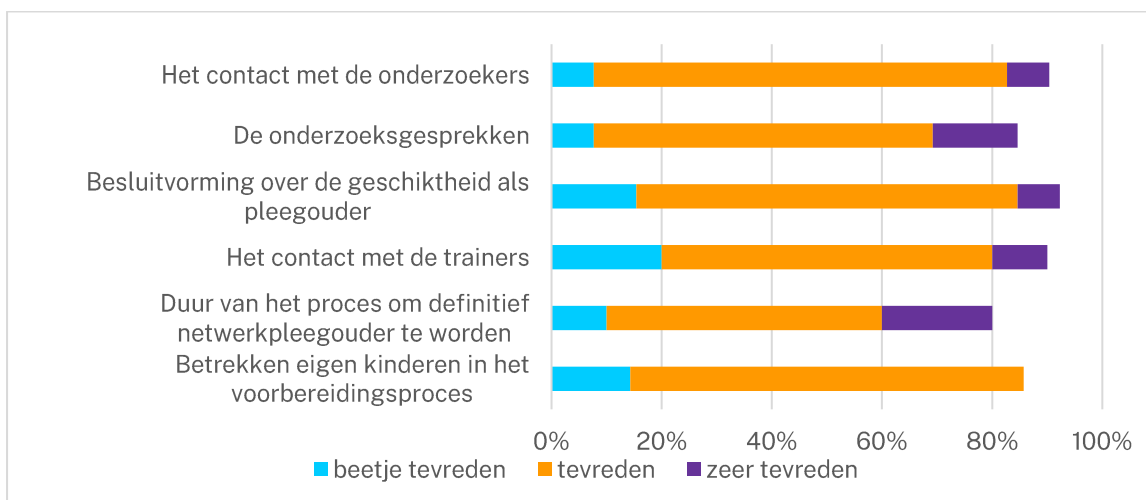

Figuur 9: Type pleegzorg & duur van de meest recente pleegzorgplaatsing

Netwerkpleegouders

Zoals te zien in Figuur 9 waren er slechts 15 netwerkpleegouders bij wie het laatste pleegkind korter dan 3 jaar geleden is geplaatst. Van deze 15 hebben 13 netwerkpleegouders de vragen over de voorbereiding op het pleegouderschap beantwoord. In figuur 10 is de tevredenheid van deze netwerkpleegouders over de verschillende aspecten van de voorbereiding in kaart gebracht.

Let op: de grafiek toont de percentages tevreden pleegouders. Dus als dat er bijvoorbeeld samen 80% zijn, ws de overige 20% niet tevreden over dat onderwerp.

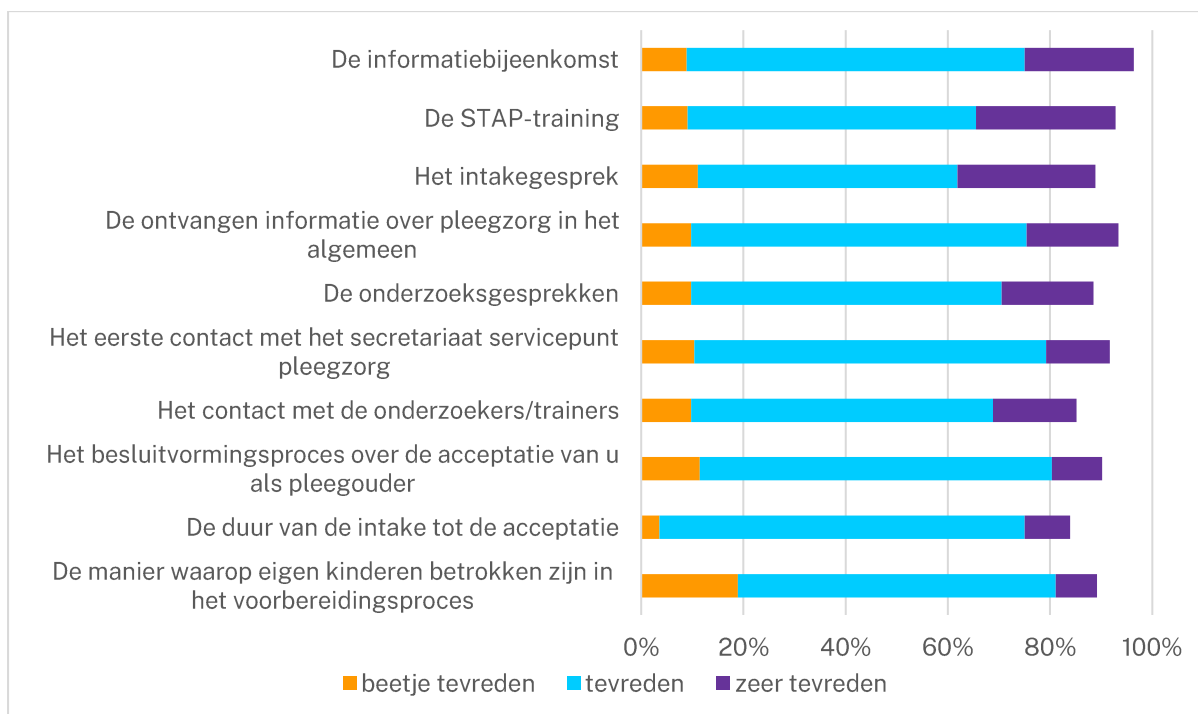
Figuur 10: Tevredenheid van netwerkpleegouders over voorbereiding pleegouderschap

In bovenstaande figuur (10) is te zien dat netwerkpleegouders over het algemeen positief waren over de onderdelen van de voorbereiding. Het meest tevreden waren ze over het contact met de onderzoekers en trainers, de onderzoeksgesprekken, en de besluitvorming over hun geschiktheid als pleegouder. Relatief minder tevreden waren ze over de duur van het proces en de manier waarop hun eigen kinderen betrokken zijn bij de voorbereiding, al moet erbij opgemerkt worden dat ook over deze onderwerpen nog steeds meer dan 80% van de pleegouders tevreden was. Eén van de netwerkpleegouders schreef de volgende toelichting: “Sneller afhandelen. Ze woonde al bijna een jaar bij ons voordat we officieel goedgekeurd werden.” Een andere pleegouder is ontevreden over alle aspecten van dit voorbereidingsproces en schrijft: “Duurt erg lang of je geschikt bent na herplaatsing, terwijl het kind al jaren bij je gewoond heeft” en “Beter luisteren naar pleegouders”. Tot slot valt op dat geen van de pleegouders zeer tevreden is over het betrekken van eigen kinderen in het voorbereidingsproces.

Bestandspleegouders

Ook 62 bestandspleegouders (of combinatie van bestand en netwerk) hebben vragen beantwoord over hun ervaringen met de voorbereiding op het pleegouderschap. Zij waren hier over het algemeen tevreden over (zie figuur 11). Gemiddeld zijn deze pleegouders het meest tevreden over de informatiebijeenkomst, de staptraining, en het intakegesprek. Over de training worden alleen positieve opmerkingen gegeven, de intakegesprekken worden iets wisselender ervaren:

- *“Van de training heb ik echt wat geleerd, de intakegesprekken ervaarde ik als te veeleisend en toetsend i.p.v. helpend.”*
- *“Training was TOP en ook de vraaggesprekken waren echt SUPER goed, zij zijn een soort heldinnen vinden we.”*

Figuur 11: Tevredenheid van bestandspleegouders over de voorbereiding op het pleegouderschap

Er waren ook een aantal kritische opmerkingen, met name over de informatie vooraf:

- *“Betere uitleg over alle voorwaarden in geval van afwijkende omstandigheden.”*
- *“Niet liegen voor plaatsing. We zijn bestandpleegouder lange termijn. Achteraf blijkt nu dat pleegzorg een tijdelijke plekt zoekt. Zo is ook het contract naar ons verstuurd. Dat hebben wij ook niet getekend. Voelen ons niet gehoord door pleegzorg (en belazerd)”*

5. Matching en plaatsing

Matching

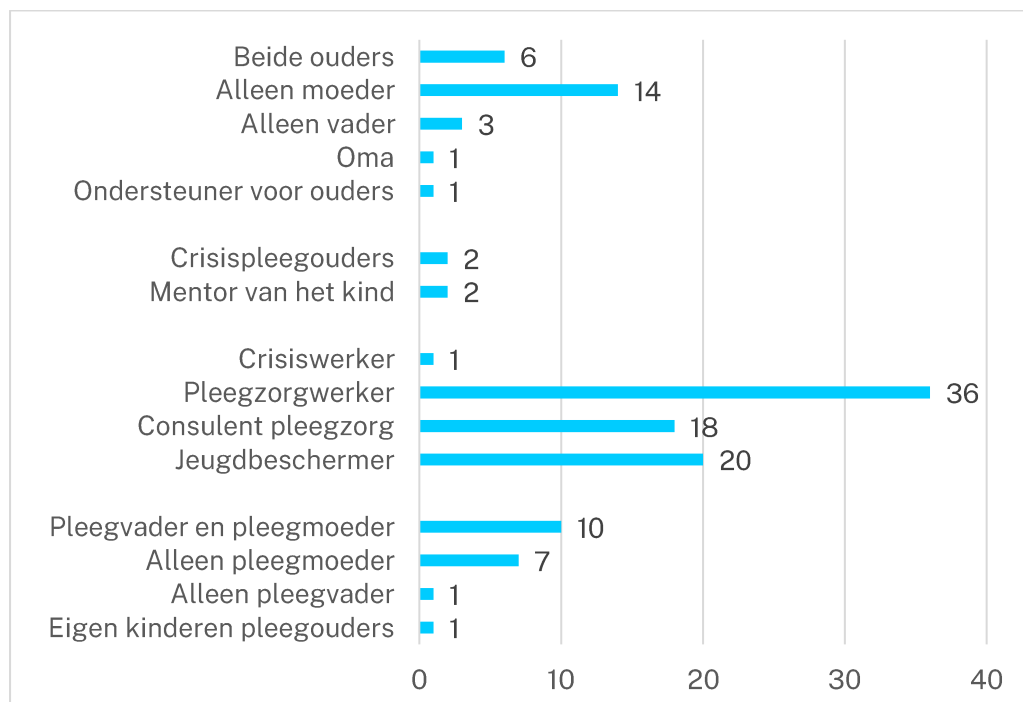
Alleen bestandspleegouders hebben vragen over dit onderwerp gekregen, bij netwerkplaatsingen is er namelijk geen matching door Levvel. Van de 62 bestandspleegouders die korter dan 3 jaar geleden een pleegkind kregen, hebben er 57 de vragen over matching ingevuld. Bij plaatsingen van langer geleden zijn de ervaringen voor verbetering van de huidige praktijk minder relevant.

De tijd tussen de acceptatie als pleegouder en het eerste matchingsgesprek varieerde van 0 tot 18 maanden. Gemiddeld was dit 4,2 maanden. Dit is flink korter dan in 2020 (toen duurde dit gemiddeld 5,6 maanden).

Figuur 12 geeft de antwoorden weer op de vraag wie er bij het matchingsgesprek aanwezig waren. Levvel Pleegzorg streeft ernaar om deze gesprekken zoveel mogelijk met één of beide ouders

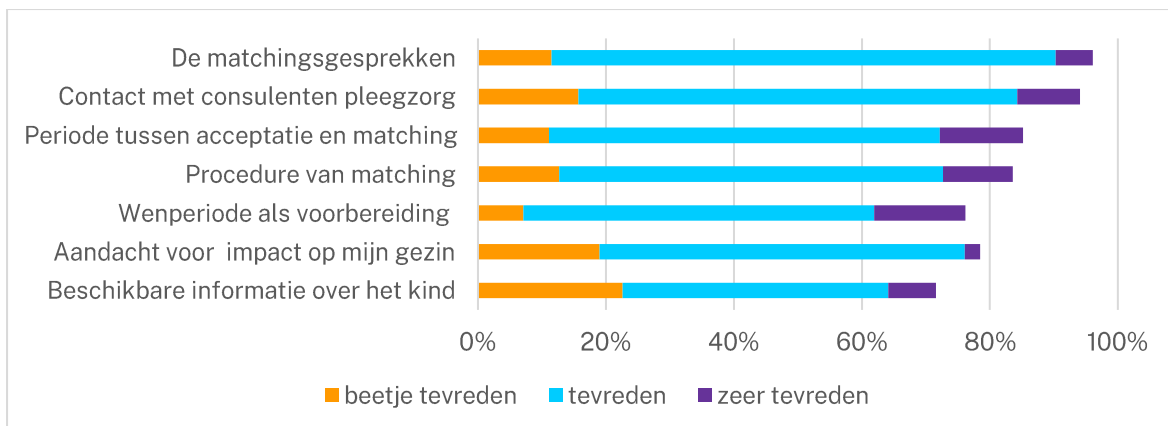
erbij te laten plaatsvinden. Dit was volgens 40% van deze pleegouders het geval geweest: Drieëntwintig van de 57 pleegouders gaven aan dat er minimaal één ouder van het pleegkind aanwezig was geweest tijdens het matchingsgesprek. Meestal (14 keer) was dit alleen moeder, 6 keer zowel vader als moeder, en 3 keer alleen vader. Eén keer was er een oma bij aanwezig (ouders waren er toen zelf niet bij), en een keer iemand om de ouders te ondersteunen. Twee keer waren pleegouders uit het tijdelijke crisispleeggezin waar het kind had verbleven bij het gesprek. Verder wordt door de pleegouders 36 keer genoemd dat er een pleegzorgwerker aanwezig was, 18 keer aangevuld met een consulent pleegzorg. Twintig keer sloot ook een jeugdbeschermer aan bij het gesprek.

De pleegouders vullen niet altijd in dat zij er zelf als pleegouders ook bij aanwezig waren, maar waar dat wel is ingevuld waren 10 keer zowel pleegmoeder als pleegvader aanwezig, 7 keer alleen de pleegmoeder, en 1 keer alleen de pleegvader. Ook waren de eigen kinderen van pleegouder 1 keer bij het gesprek aanwezig.

Figuur 12: Aanwezigen bij het matchingsgesprek

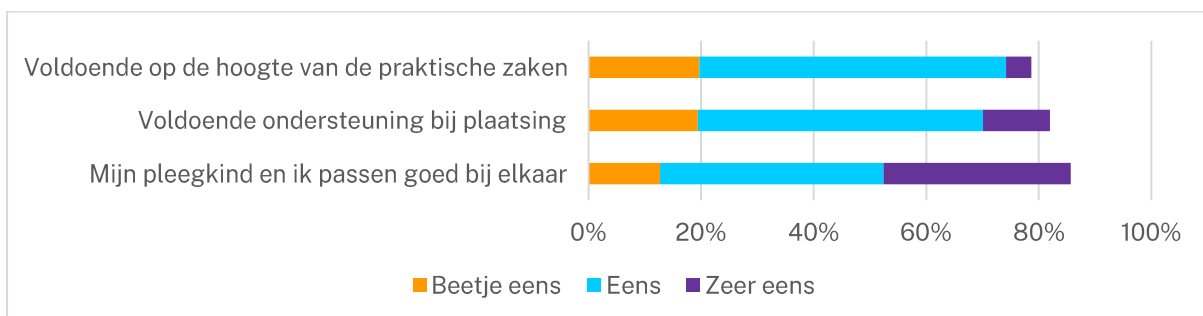
De tevredenheid van de pleegouders over de matching zelf is weergegeven in figuur 13. Ze waren het meest tevreden over de matchingsgesprekken en het contact met de pleegzorgconsulenten (figuur 13). Ook over de periode tussen acceptatie en matching waren de meeste pleegouders tevreden, evenals over de procedure van matching. Het minst tevreden waren pleegouders over de informatie die pleegouders kregen over het kind dat bij hen zou worden geplaatst. Eén pleegouder schrijft dat er bij hen zelfs helemaal geen matching heeft plaatsgevonden: “Geen matching, geen aandacht voor de eigen kinderen, geen wenperiode er was niets van bovenstaande, kind is gebracht en er is nooit persoonlijke kennismaking geweest.” Ook een andere pleegouder gaf aan dat er vrijwel geen wenperiode was geweest. “1x een paar uurtjes bij crisis pleegouder langs geweest om kennis te maken en de eerstvolgende keer opgehaald.”

Figuur 13: Tevredenheid over de matching

Plaatsing en informatie vooraf

Vragen over de plaatsing zelf zijn aan zowel netwerk- als bestandspleegouders voorgelegd waarbij de laatste plaatsing korter dan 3 jaar geleden had plaatsgevonden. In figuur 14 zijn de antwoorden van pleegouders hierop weergegeven. Het overgrote deel van de pleegouders (86%) vond dat hun pleegkind goed bij hen paste. Ook ervaarde 82% voldoende ondersteuning bij de plaatsing zelf, en was 79% voldoende geïnformeerd over praktische zaken. (Deze percentages liggen iets lager dan in 2020.)

Figuur 14: Tevredenheid over plaatsing

Omdat in eerdere onderzoeken ook naar voren kwam dat pleegouders niet altijd tevreden zijn over de achtergrondinformatie die ze over het pleegkind krijgen, is dat dit keer iets uitvoeriger bevraagd. Naast de vraag of ze voldoende informatie hadden gekregen om de zorg voor het pleegkind goed vorm te kunnen geven werd ook gevraagd naar het soort informatie dat mensen eventueel gemist hadden. Netwerkpleegouders vonden vaker dan bestandspleegouders dat ze voldoende informatie hadden gekregen voorafgaand aan de plaatsing (respectievelijk 72% en 55%). In totaal waren er 23 pleegouders die aangaven dat ze de informatie onvoldoende vonden. Uit de antwoorden op de open vraag wat voor soort informatie ze gemist hadden bleek dat dit vooral ging over informatie over de achtergrond van het kind, gebeurtenissen in het verleden, en over de problematiek van het kind. Tips voor de omgang werden ook door 2 pleegouders genoemd, en een pleegouder gaf aan meer medische informatie te willen. Netwerkpleegouders gaven aan het kind vaak al beter te kennen dan de pleegzorgwerkers.

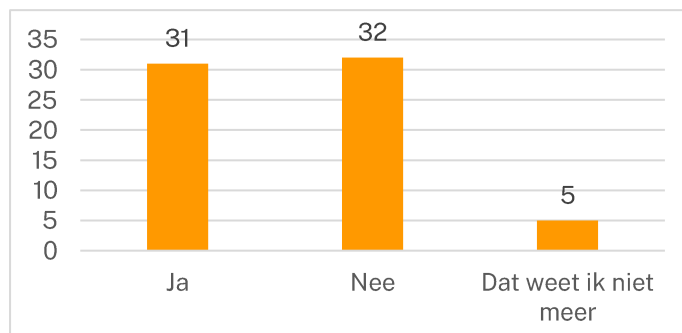
Een greep uit de opmerkingen over informatie die gemist werd, niet gedeeld werd of niet bekend was:

- *“Informatie over daadwerkelijke problematiek kan beter”*
- *“Eerlijke informatie verstrekken bij intake en geen valse beloftes doen door Levvel. Als het kind eenmaal in huis is blijkt de situatie anders dan geschetst en dat geeft een valse start en geen vertrouwen”*
- *“Zaken die in zijn historie hebben geleid tot angsten nu waren niet gedeeld”*
- *“De werkelijke situatie, die veel erger was dan de info van moeder”*

- *“Wat de daadwerkelijke problematiek is i.p.v. “sterk rechtvaardigheidsgevoel”.”*
- *“Het was niet duidelijk hoe beschadigd het kindje emotioneel was en er moest speciale zorg bij, de verwaarlozing werd achtergehouden.”*
- *“Een kindprofiel, en iets over de aanpak van de vorige pleegouders”*
- *“Niet toen ze net geplaatst zijn maar pas na ruim 2 jaar meer info gekregen en dat hielp echt met de omgang”*

Gesprek met de ouders

Aan de pleegouders is gevraagd of ze een gesprek hebben gehad met één of beide ouders van het pleegkind waarin besproken is wat de ouders belangrijk vinden in de opvoeding van hun kind. In onderstaande figuur (15) is te zien dat dit volgens iets minder dan de helft (46%) van de pleegouders wel gebeurd is, de andere keren niet of wist de pleegouder het niet meer.

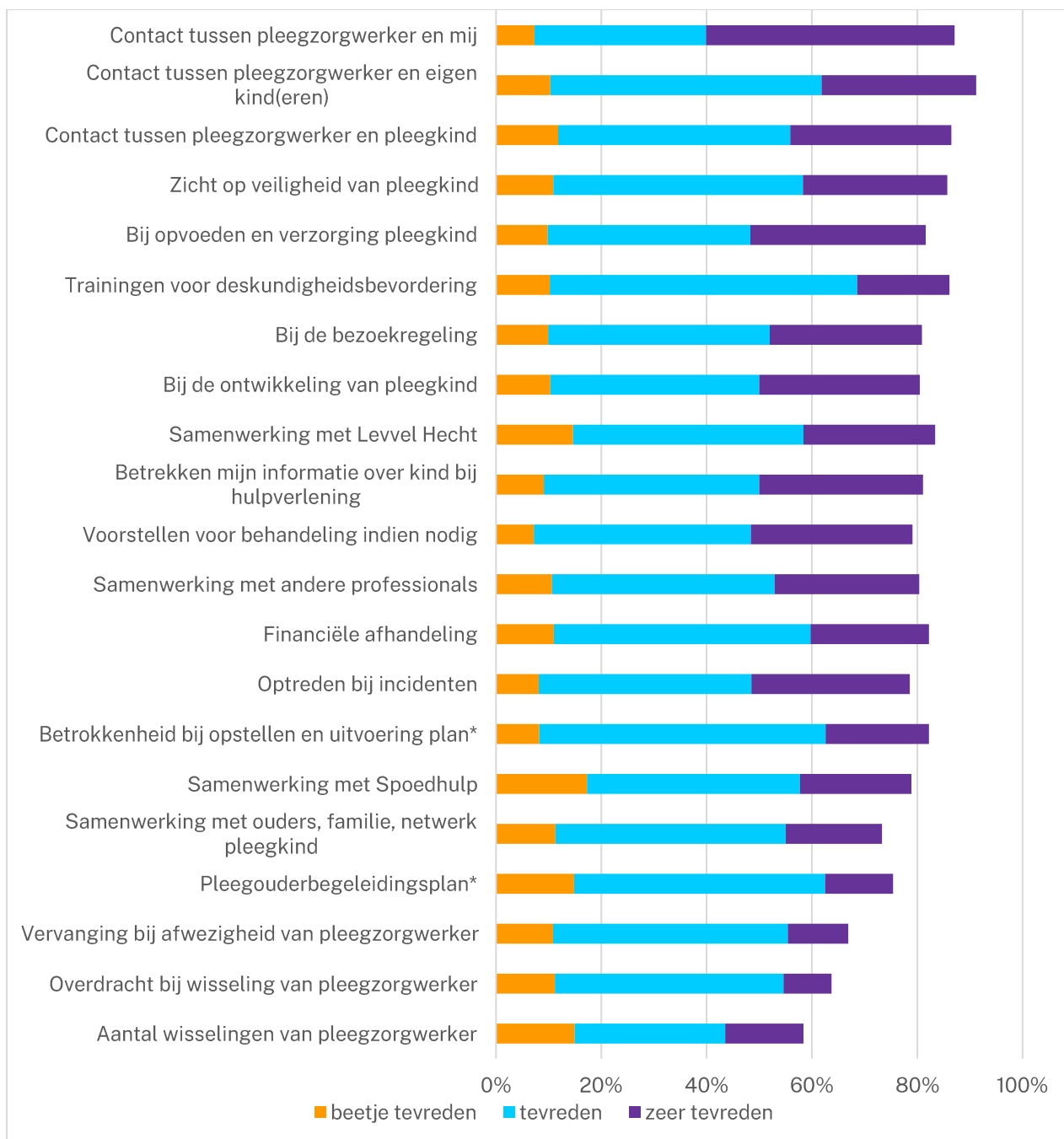
Figuur 15: Heeft een gesprek plaatsgevonden met ouder(s) over wat zij belangrijk vinden in de opvoeding van hun kind?

In de ruimte voor verbetersuggesties rondom de plaatsing zijn slechts door enkele pleegouders opmerkingen geplaatst. Eén betreft een lijstje met

aandachtspunten/tips voor regelzaken bij start van een pleegzorgplaatsing, dat deze pleegouder graag had ontvangen, bijv. t.a.v. verzekering, inschrijving gemeente, etc. “Ik moest veel zelf uitzoeken, terwijl ik had verwacht dat dit juist wel vanuit pleegzorg standaard zou zijn bij een eerste huisbezoek.” Levvel pleegzorg beschikt wel over een dergelijke lijst met aandachtspunten, maar deze is niet gedeeld. Een tweede opmerking betrof de nadruk op het overleg met de ouders van het kind over de opvoeding, terwijl dat volgens deze pleegouder niet zinvol/haalbaar was, omdat die ouder drugsverslaafd is. Tot slot werd door een pleegouder de gemiste achtergrondinformatie nog een keer genoemd.

6. Begeleiding en behandeling

De meeste pleegouders waren tevreden over de pleegzorgbegeleiding (figuur 16). Bij de peiling in 2020 waren netwerkpleegouders over veel aspecten van de begeleiding wat meer tevreden dan bestandspleegouders. Dit jaar zien we dat verschil veel minder sterk terug. Alleen over het pleegouderbegeleidingsplan en de mate waarin de pleegouder zelf betrokken wordt bij het opstellen en uitvoeren van het hulpverleningsplan zagen we een significant hogere tevredenheid onder netwerkpleegouders. *De onderwerpen zijn in de grafiek gerangschikt naar gemiddelde tevredenheidsscores.*

Figuur 16: Waardering van de pleegzorgbegeleiding

Ongeveer 9 op de 10 pleegouders waren tevreden over het contact tussen de pleegzorgwerker en de pleegouder, het pleegkind en ook de eigen kinderen. De aangeboden trainingen voor deskundigheidsbevordering vielen ook bij bijna iedereen in goede aarde.

Iets minder pleegouders, maar nog steeds ruim 8 van de 10, waren (zeer) tevreden over de begeleiding bij het opvoeden en de ontwikkeling van het pleegkind, de begeleiding van de bezoekenregeling, en het toezicht op de veiligheid. Pleegouders voelen zich doorgaans voldoende betrokken bij het opstellen en uitvoeren van het hulpverleningsplan. Ook de financiële afhandeling wordt door de meeste pleegouders als prima beoordeeld.

Over de samenwerking met Levvel Hecht, Spoedhulp en andere professionals waren pleegouders (waar van toepassing) ook meestal tevreden. Wel merkt een pleegouder op: “De samenwerking

tussen de voogd(en) en de pleegzorgwerker liet te wensen over. Maar dat lag niet aan de pleegzorgwerker wat mij betreft.”

Circa driekwart van de pleegouders is tevreden over het pleegouderbegeleidingsplan. Ook dit is iets minder dan in bij de vorige meting (88%). Over de samenwerking met ouders/familie van het pleegkind was 73% van de pleegouders tevreden, dat is wat minder dan bij de vorige meting (85%). Een van de opmerkingen hierover luidt:

- *“Onze pleegzorgwerker is erg nieuw. Ik mis geregeld een meer proactieve houding naar biologische ouders toe en zou graag zien dat de pleegzorgwerker onze belangen meer behartigt. We voelen ons regelmatig overvraagd in bezoek-afspraken met moeder (frequentie, locatie) en ik had het fijn gevonden als de pleegzorgwerker opereert binnen de kaders die we eerder besproken hebben i.p.v. elke gril van moeder bij ons neer te leggen.”*

Het meest kritisch zijn pleegouders over het aantal wisselingen van pleegzorgwerker. Ruim 40% van de pleegouders was hier niet tevreden over. Dit is een hoger percentage dan in 2020 (toen lag dit rond de 30%). Over de vervanging en overdracht bij wisselingen zijn pleegouders ook relatief vaak ontevreden.

- *“Te veel wisseling en te weinig terugkoppeling naar pleegouders- en pleegzorgbegeleidster.”*
- *“Ze is al 13 jaar onze pleegzorgbegeleidster, zo fijn! Maar voor onze weekendpleegzoon zijn we in 4 jaar bij nummer 3 waaronder een periode geen enkele.”*
- *“Te veel begeleiders gehad voor korte periode.”*

Behoeftes aan trainingen

Op de vraag aan welke trainingen of informatie de pleegouder behoefte heeft wordt vaak ‘omgaan met pubers’ genoemd. Ook de training ‘omgaan met getraumatiseerde kinderen’ wordt diverse keren genoemd, maar ook als tip voor andere pleegouders (*“zou verplicht moeten zijn!”*). Verder worden ook meerdere keren genoemd: Informatie over pleegzorgvergoedingen, informatie over wat te regelen bij pleegkinderen die 18 jaar worden, en een training voor oudere pleegouders. Er zijn ook vragen over allerlei praktische zaken, en een pleegouder zou meer willen weten over ‘hoe onthecht je als je pleegkind ergens anders gaat wonen?’. Omgaan met ouders van het pleegkind, informatie over de organisatie en wie allemaal met elkaar samenwerken, behandelmogelijkheden, en meer informatie over hechting worden ook genoemd. Het uitwisselen van ervaringen met andere pleegouders in het algemeen wordt ook enkele keren als heel nuttig genoemd.

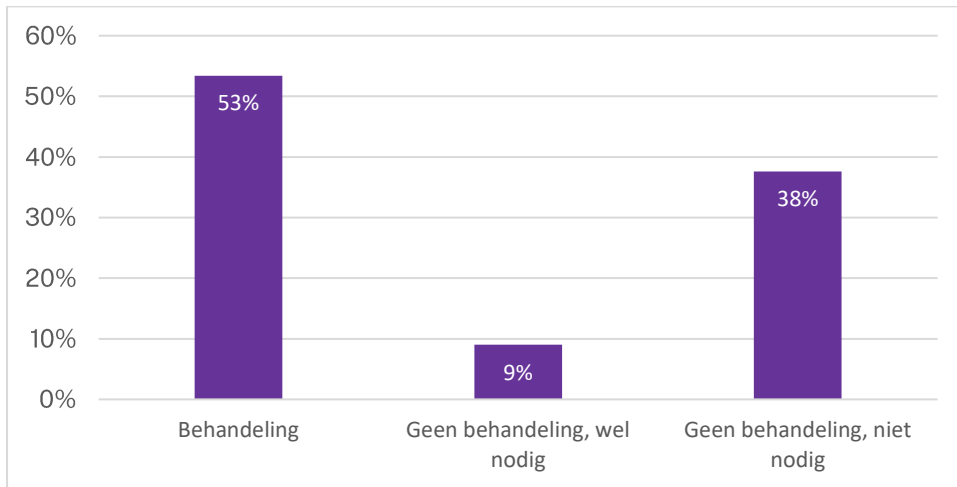
Daarnaast vraagt een pleegouder of er meer informatie kan worden gegeven over welke trainingen er überhaupt zijn. Ook worden door enkele respondenten wat praktische punten aangestipt: bijvoorbeeld of trainingen online kunnen worden gevolgd of dichterbij huis, en geeft een weekendpleegouder aan dat het voor haar niet handig uitkomt dat de trainingen meestal in het weekend zijn. Het recent gestarte leerportaal PIT kan hierin voorzien: Op dit leerportaal kunnen pleegouders alle informatie vinden over trainingen die gegeven worden, en daar zijn ook diverse e-learningen te vinden over verschillende relevante pleegzorgthema's.

Behandeling van het pleegkind

Iets minder dan twee derde (62%) van de pleegkinderen had volgens de pleegouders behandeling nodig, en het merendeel daarvan ontving deze ook al. Een klein deel (9%) van de pleegkinderen kreeg (nog) geen behandeling terwijl daar wel behoefte aan was. We zien geen significante verschillen tussen netwerk- en bestandspleeggezinnen op dit gebied. In de toelichtingen wordt een aantal keren gezegd dat pleegkinderen te lang moeten wachten op behandeling.

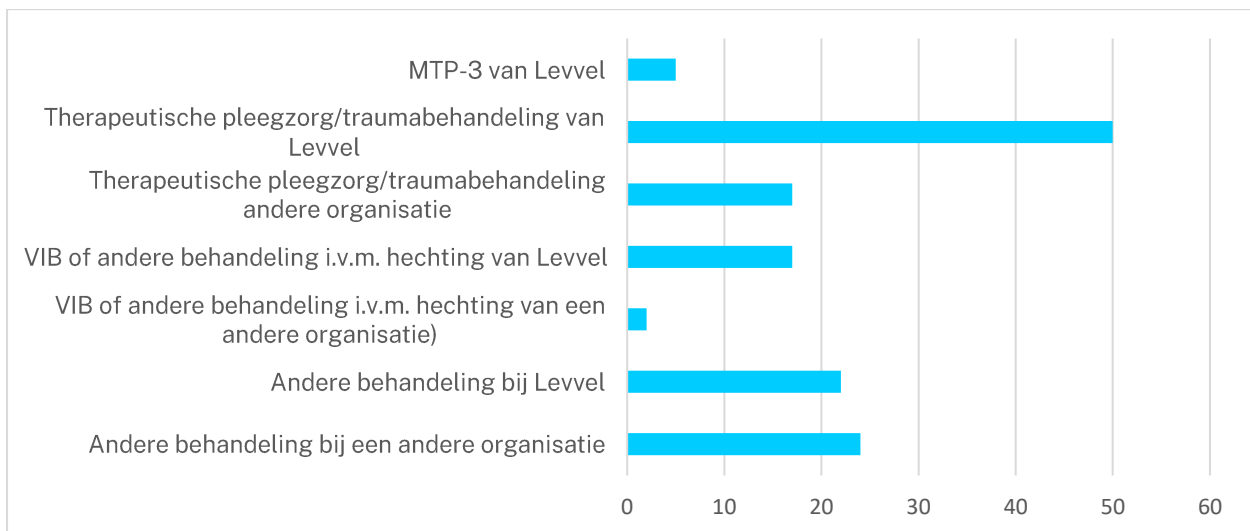
- *“Het is onvoorstelbaar hoelang het duurt om überhaupt behandeling te krijgen. Laat staan de juiste behandeling.”*
- *“Kind eerder de goede behandeling geven, duurt allemaal eindeloos.”*

- *“Therapeutische begeleiding zou veel sneller geregeld moeten worden. Geen wachttijd van maanden!”*

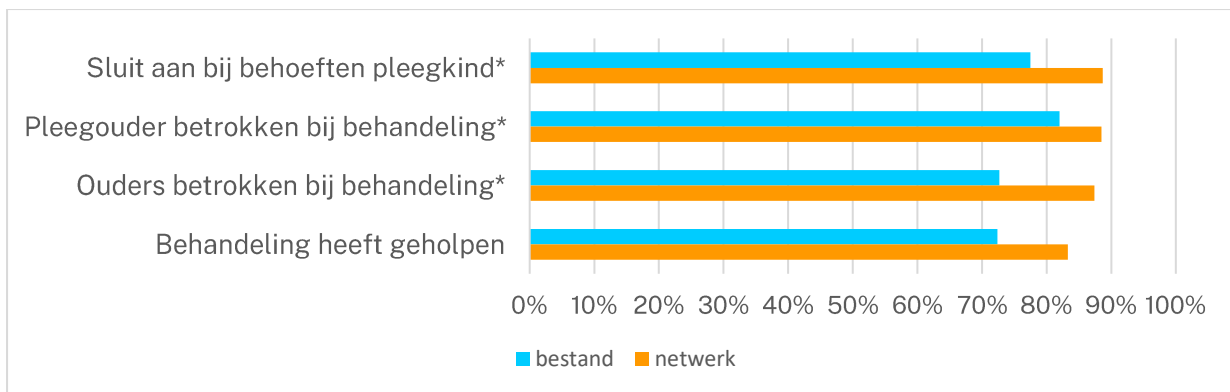
Figuur 17: Behoeftte aan behandeling pleegkind

Van de 102 kinderen die een behandeling ontvingen kreeg 78% van de pleegkinderen één behandeling en 22% meerdere behandelingen. De verschillende soorten behandelingen zijn te zien in de figuur hieronder (18). De meest gegeven vorm van behandeling was therapeutische pleegzorg/traumabehandeling vanuit Levvel aan pleegkinderen uit zowel netwerk- als bestandspleeggezinnen.

Figuur 18: Type behandeling voor het pleegkind

Van de pleegouders was 77% tot 83% tevreden over de behandeling die hun pleegkind had gehad. Het meest waardeerden de pleegouders het feit dat zij betrokken werden bij de behandeling. Netwerkpleegouders waren op alle gebieden wat positiever dan bestandspleegouders, alleen bij hun mening over of de behandeling heeft geholpen was dit verschil niet significant.

* De waardering van dit aspect verschilt significant tussen bestands- en netwerkpleegouders

Figuur 19: Waardering van de ontvangen behandeling

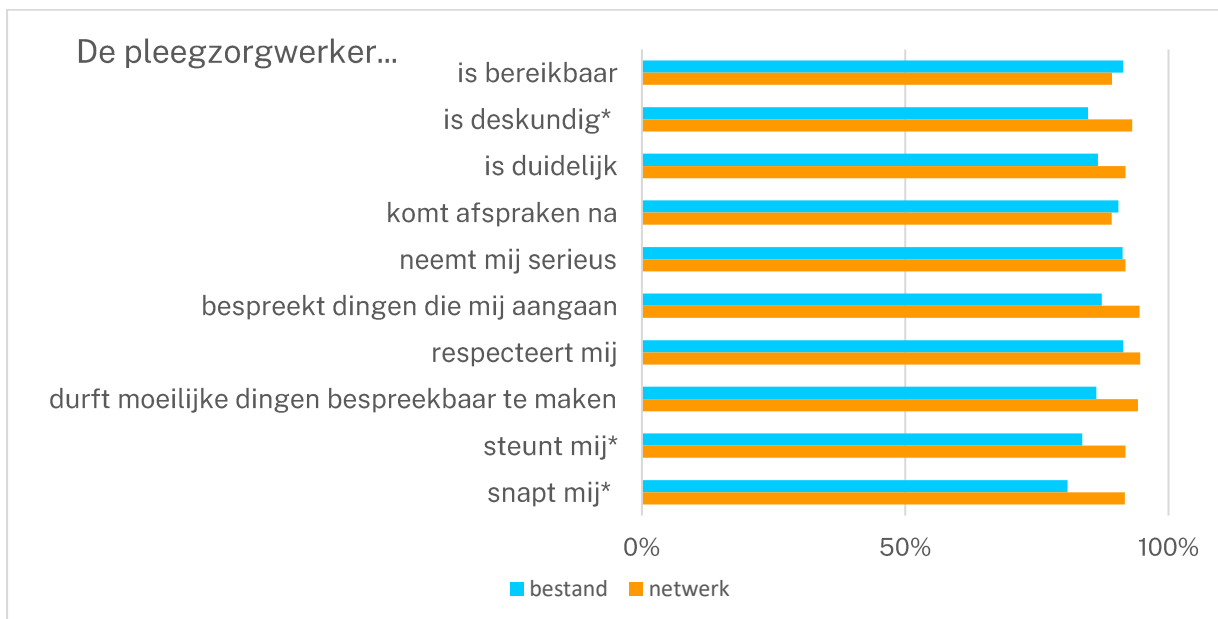
Pleegouders die heel tevreden waren over de behandeling schreven bijvoorbeeld:

- “Wij hebben steeds alle ondersteuning gekregen waar wij om vroegen in de vorm van therapie voor de kinderen, dit was erg fijn.”
- “Therapeutische pleegzorg: zeer tevreden en hoop ik in de toekomst te behouden.”

Er waren ook pleegouders met minder positieve ervaringen. Deze hadden betrekking op: de inschatting van nodige begeleiding vanaf de start van de plaatsing, het onvoldoende serieus nemen van en reageren op zorgen tijdens een plaatsing, de snelheid van het inzetten van behandeling, de kwaliteit van de begeleiding & behandeling, en de hoeveelheid uren beschikbare behandeling.

Pleegzorgwerker

Bijna alle pleegouders (84%-91%) waren (zeer) tevreden over hun pleegzorgwerker. Zo was de pleegzorgwerker over het algemeen goed bereikbaar, respectvol, deskundig en duidelijk. Ook vonden de pleegouders dat de pleegzorgwerker hen serieus nam, relevante en moeilijk zaken kon bespreken en hen ondersteunde en begreep. Net als in eerdere jaren beoordeelden netwerkpleegouders de meeste onderwerpen gemiddeld iets positiever dan bestandspleegouders, maar de verschillen zijn dit jaar alleen significant voor de onderwerpen: de pleegzorgwerker ‘is deskundig’, ‘steunt mij’ en ‘snapt mij’

* De waardering van dit aspect verschilt significant tussen bestands- en netwerkpleegouders

Figuur 20: Waardering van de pleegzorgwerker

In de ruimte voor opmerkingen en suggesties voor verbetering werden dan ook veel positieve opmerkingen geplaatst, zoals:

- *"Zij is betrokken en deskundig, zij luistert naar mij over mijn bevindingen met de pleegkinderen, ik voel mij zeer serieus genomen en gewaardeerd."*
- *"Warm en betrokken, iedereen verdient zo'n pleegzorgwerker."*
- *"Onze pleegzorgwerker is goud waard"*
- *"Uitermate tevreden. Mijn pleegkind is bijna 21 en ik mis de pleegzorgwerker nu al. Zelfs daarna heeft zij aangegeven dat ze ons niet laat vallen."*
- *"Ik ben heel tevreden over mijn pleegzorgwerker, zij staat altijd klaar om hulp te bieden. Zij denkt mee over de hulpverlening. Zij gaat altijd mee als ik een gesprek heb waar ik tegenop zie. Prachtig mens."*

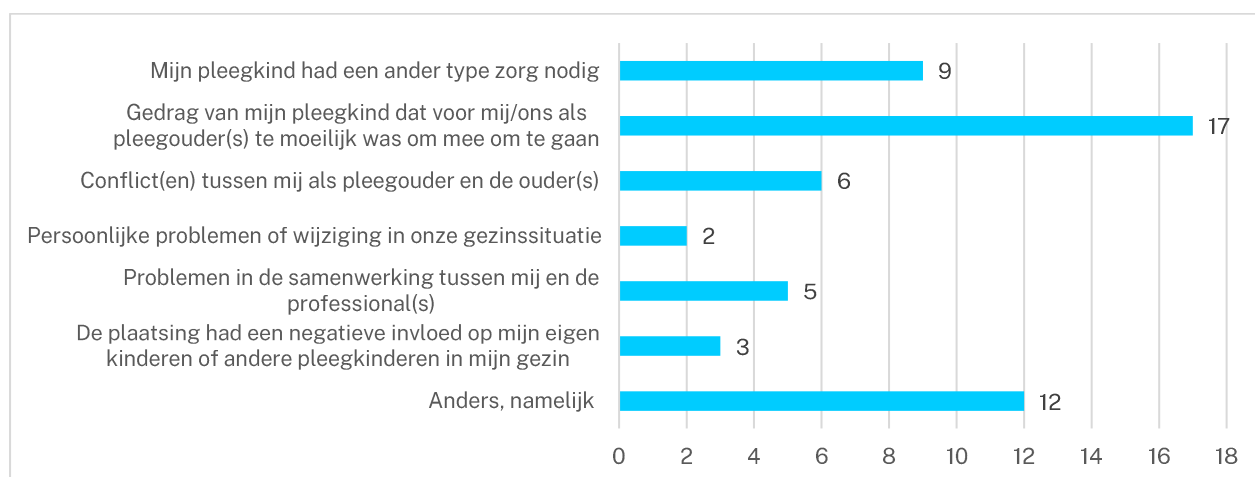
Sommige pleegouders, 8 in totaal, geven aan dat het niveau van deskundigheid en ervaring sterk kan verschillen tussen pleegzorgwerkers.

- *"Graag meer continuïteit en constante kwaliteit in de begeleiding (sommige pleegzorgwerkers vielen echt door de ondergrens)"*
- *"Het is bij elke nieuwe pleegzorgwerker weer afwachten hoe deskundig de hulpverlening is en hoe de overdracht is/was."*
- *"De begeleiding is er weinig tot niet (uithuisplaatsing moest ik zelf begeleiden), ik voel me weinig gesteund.[...] Weinig deskundigheid over evt in te zetten trajecten. Er wordt van alles voorgesteld maar weinig dat echt gebeurt (vaak pas als het bijna te laat is)."*
- *"Ik heb het idee dat mijn pleegzorgwerker niet goed opgewassen is tegen de moeder van mijn pleegkind. Ze stelt zich nogal afwachtend op en er ontbreekt ook een stukje deskundigheid denk ik. Toen ik onlangs een vervangster sprak, kon die mij veel meer inzicht geven in de dynamiek van het gezin, de problemen, het plan van aanpak en mijn eventuele rol daarin. Dat was een groot verschil."*

7. Beëindiging van plaatsingen

78 van de 222 pleegouders (35%) geeft aan wel eens een beëindiging van een plaatsing te hebben meegemaakt. Van deze 78 pleegouders hadden 40 (ruim de helft) ervaring met een voortijdig beëindigde plaatsing: dit betrof 25 bestandspleegouders, 10 netwerkpleegouders en 5 pleegouders met een combinatie van netwerk en bestandspleegzorg.

De redenen voor voortijdige beëindiging zijn ingevuld door 38 pleegouders, en zijn als volgt verdeeld (men kon meerdere antwoorden aankruisen):

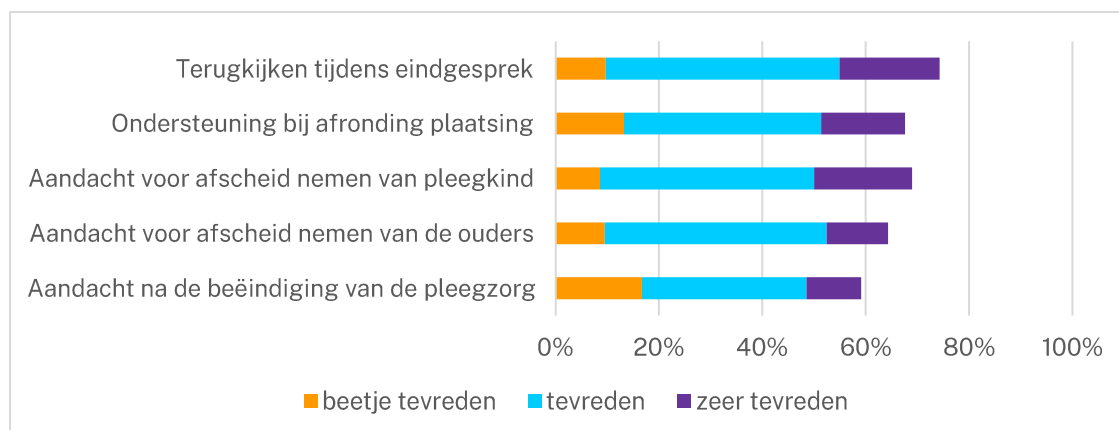
Figuur 21: Redenen voor vroegtijdige beëindiging

Gedrag dat te moeilijk was om mee om te gaan wordt het vaakst genoemd als reden voor het beëindigen van een plaatsing. Dit ging vaak gepaard met de indruk dat een ander type zorg nodig is. Verder worden conflicten met de ouders ook 6 keer als reden gegeven, en ook speelden een aantal keer problemen in de samenwerking met de professionals (bijvoorbeeld een in hun ogen incapabele voogd) een rol.

Naast deze antwoordmogelijkheden gaven 12 pleegouders aan dat er ook andere redenen speelden. Een veel voorkomend antwoord, door 8 pleegouders opgeschreven, was dat het pleegkind terugging naar de ouder, of ander familielid, waardoor de plaatsing beëindigd werd. Als dit besloten was in onderlinge overeenstemming valt dit formeel niet onder 'voortijdige beëindiging'. Mogelijk is dit niet hoe deze pleegouders het beleefd hebben. Twee pleegouders gaven aan dat zij te lang moesten wachten op aanvullende hulp waardoor de situatie verergerde. De overige 2 genoemde redenen betroffen een jongere die zodra hij 18 jaar was geworden zelf weg wilde, en een situatie waar slechte ondersteuning vanuit de voogd een rol speelde.

Tweederde (67%) van de pleegouders die te maken hebben gehad met een beëindiging van een plaatsing was tevreden over de ondersteuning van de pleegzorgwerker bij de afronding van de plaatsing. Dit is iets hoger dan bij de vorige peiling, maar het betekent toch dat nog steeds een derde van de pleegouders niet tevreden is. Vergeleken met de tevredenheid over andere aspecten van de begeleiding lijken pleegouders over de begeleiding bij afsluiting dus het meest kritisch/minst tevreden. 74% van deze pleegouders geeft aan dat er in het eindgesprek ruimte is genomen om terug te kijken op de plaatsing. Dit betekent dat er bij de overige 26% niet of onvoldoende ruimte voor dat terugkijken genomen is. Ook was er niet altijd aandacht voor het afscheid nemen van het pleegkind of diens ouders, en geeft ruim 40% aan niet tevreden te zijn over de aandacht die er nog voor hen was ná de beëindiging van een plaatsing.

Tot slot is slechts 59% van de pleegouders tevreden over de aandacht die er vanuit Levvel is NA beëindiging van een plaatsing.

Figuur 22: Waardering van aspecten bij en na beëindiging van een plaatsing

Hierbij gaven wel 36 pleegouders aan wat hun behoeften in de nazorg na beëindiging van het pleegouderschap zijn. Een paar van hen beschreven dat ze heel positieve ervaringen hadden, waar de plaatsing in goed overleg met de pleegzorgbegeleider was afgebouwd en er nog steeds contact is met het pleegkind. Ook gaven 9 pleegouders aan dat ze geen verdere behoefte hadden aan nazorg, vaak omdat ze vanuit het netwerk contact bleven houden met hem/haar. Het merendeel van de reacties (14) benoemde dat er wel wat meer aandacht had mogen zijn voor hun beleving van de beëindiging.

- *“Beter begrip en meer actie naar aanleiding van de gebeurtenissen tijdens de beëindiging van het pleegouderschap”*
- *“Onze ervaringen doorgeven”*
- *“Dat ze daarna langs was gekomen om te vragen hoe het met mij gaat”*

- *“ze hebben niets meer laten horen totdat ik een gesprek had aangevraagd via Jeugdstem”*
- *“Langer een klankbord nodig”*
- *“Aandacht zonder oordeel”*
- *“Er is GEEN nazorg. Je wordt aan je lot over gelaten. Wat aandacht zou op z'n minst mogen, even een belletje, appje hoe het gaat met de verwerking etc.”*
- *Zeker als een kind heel plotseling niet meer komt is wat erkenning en aandacht fijn: “Het pleegkind kwam opeens niet meer en ze heeft daarna ook niet meer de moeite genomen om afscheid te nemen. Ook de moeder niet. Ik vond dat niet zo fijn en best frustrerend/ondankbaar, aangezien ik er veel tijd, aandacht en moeite voor heb gedaan en er niets vervelends was voorgevallen.”*

Een zestal keer wordt benoemd dat een formele afronding/objectieve evaluatie werd gemist:

- *“Ik had graag een formele afronding gehad van de weekendpleegzorg, samen met het pleegkind en haar gezin.”*
- *“In mijn beleving is er geen eindgesprek met Levvel geweest...”*
- *“Evaluatie door een neutraal persoon i.p.v. het pleegzorgteam. In de relatie met pleegzorgwerker en het team was één en ander misgegaan. Dit kan daarom beter door een neutraal persoon worden geëvalueerd. Hadden wij behoefte aan.”*

Ook een andere pleegouder schrijft het belangrijk te vinden dat fouten worden toegegeven.

Meerdere opmerkingen gingen over het feit dat pleegouders graag zouden willen weten hoe het met het pleegkind verder gaat na beëindiging. Ook omdat ze soms zorgen hebben over de vervolgplek.

- *“Korte update van hoe het nu gaat via de pleegzorgwerker is fijn. Van de ruim 10 kinderen waar wij afscheid van hebben genomen hebben wij nooit meer iets gehoord. Kort ná het afscheid was er wel een kort berichtje als onze pleegzorgwerker iets had gehoord, maar daar bleef het bij. Dat is wel moeilijk, je blijft toch aan ze denken en je blijft je afvragen hoe het nu met ze zal gaan.”*
- *“Bij terugplaatsing bij ouder, kijken of het goed gaat met kind. Is doorgeschoven naar anderen die het af lieten weten. Na 2 jaar kwam ze weer terug met weer een trauma erbij. Nu is ze naar begeleid wonen.”*
- *“Dat ik nog eens hoor hoe het met het kind gaat”*

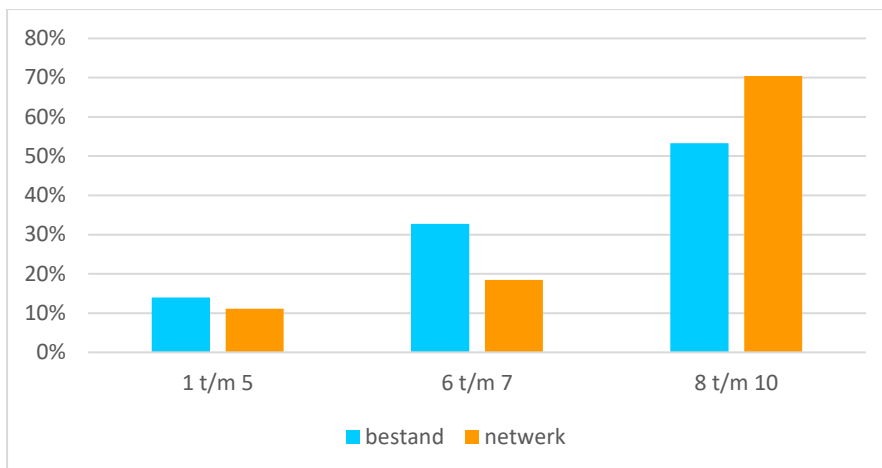
Tot slot geven enkele pleegouders aan dat ze graag hadden willen bespreken of en hoe ze in het bestand willen blijven staan. Een pleegouder is na beëindiging van een plaatsing weekendpleegouder geworden en vindt dat ze vanuit die rol te weinig ondersteuning krijgt vanuit Levvel.

8. Algemene tevredenheid van pleegouders

Afsluitend is aan pleegouders gevraagd welk rapportcijfer ze de ondersteuning vanuit Levvel zouden geven, of (en waarom) ze het anderen aan zouden raden om pleegouder te worden bij Levvel, en welke aspecten Levvel Pleegzorg in hun ogen zou moeten behouden dan wel verbeteren.

Rapportcijfers voor Levvel Pleegzorg

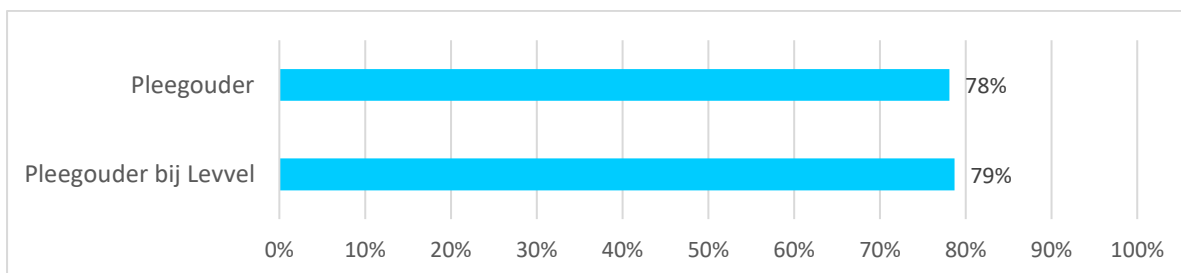
Het gemiddelde cijfer dat pleegouders aan Levvel Pleegzorg geven is een 7,3, hetgeen net iets lager is dan in 2020 (toen was het een 7,5). Bestandspleegouders geven gemiddeld een 7,1 en netwerkpleegouders een 7,6. Als we kijken naar de verdeling van de rapportcijfers (zie ook figuur 23) zien we dat meer dan de helft van de pleegouders (60,4%) een 8 of hoger gaf. Een kwart (25,4%) gaf een 6 of 7 en 14,2% gaf een onvoldoende (1 t/m 5), zie figuur 23. Het percentage onvoldoendes is wel wat toegenomen in vergelijking met de meting in 2020 (toen was het 11%).

Figuur 23: Rapportcijfers voor Levvel Pleegzorg

Aanraden?

Een groot deel van zowel netwerk als bestandpleegouders (78%) gaf aan dat zij het anderen zouden aanraden om pleegouder te worden, en 79% zei ditzelfde over pleegouder worden bij Levvel. Bij de vorige meting was dit nog 83% voor beide vragen.

Figuur 24: Percentage pleegouders dat JA antwoorde op: "Zou je een ander aanraden om pleegouder (bij Levvel) te worden?"

Een veel (45 keer) genoemde reden voor het aanraden van het pleegouderschap bij Levvel is dat het heel hard nodig is, dat je veel kunt betekenen voor een kind als je het een veilige plek kunt bieden. Sommigen voegden daaraan toe dat het je leven ook kan verrijken. *"Het verrijkt ons als gezin om de wereld in perspectief te zien."* *"Het verrijkt je leven, ook als het niet loopt zoals je gehoopt had."*

Door 61 pleegouders werd gezegd dat hun positieve ervaringen met de begeleiding en trainingen vanuit Levvel bijdragen aan hun advies.

- *"Levvel is een prachtige organisatie. Een kind dat in moeilijkheden is geraakt helpen is het mooiste wat er is! en zó nodig!"*
- *"Levvel is een grote organisatie met veel in huis om pleegkind en pleegouders te ondersteunen."*
- *"Je wordt goed begeleid. Ze staan altijd voor je klaar."*
- *"Levvel heeft kanjers van mensen die goed gericht zijn op de kinderen, ouders en het pleeggezin!"*
- *"Wij vinden dat wij als pleegouders mee worden genomen in de gehele zorg."*

Wel schreven veel pleegouders ook dat er niet te licht over gedacht moet worden. Zij noemen bepaalde voorwaarden om eraan te beginnen, zoals:

- *"Je moet heel stabiel zijn en goed ingelicht zijn voordat je zoiets besluit. Ik ervaar het als een grote verantwoordelijkheid"*
- *"Alleen aan te raden met een sterk eigen netwerk"*

- *“Ik zou het alleen aanbevelen als alles van tevoren goed geregeld zou worden indien nodig.”*
- *“Als je het kan en de ruimte en tijd voor hebt”*

Daarnaast benadrukken 16 pleegouders dat het bieden van pleegzorg niet altijd even gemakkelijk is en je het vanuit de juiste beweegredenen moet doen:

- *“Het vraagt nogal wat van pleegouders. Je leven staat op zijn kop.”*
- *“Het is dankbaar maar ook zwaar werk en het is nodig je moet het doen vanuit je hart.”*
- *“Je krijgt de familie van het pleegkind erbij”*
- *“Het is een zeer moeilijke taak het pleegouderschap. Je weet niet waar je aan begint en wat je tegen gaat komen. Het kind is getraumatiseerd en de ouders ook. [...] Met hulp van de Bascule en veel verzet van mijn pleegzoon is dat uiteindelijk gelukt. Het heeft mij - ondanks alle moeilijkheden- veel gebracht en de verstandhouding met mijn pleegzoon is nu warm en goed.”*

25 mensen geven in hun opmerkingen aan dat ze het juist niet zouden aanraden.

- *“Ik zou in het algemeen niemand aanraden om pleegouder te worden.”*
- *““Ik heb geen spijt dat we pleegouder zijn, integendeel. Ik weet alleen niet of ik ‘t een ander zou aanraden. Twee redenen: negatieve aandacht in media en politiek voor jeugdzorg/pleegzorg en zorgen voor een (getraumatiseerd) pleegkind vergt veel van je gezin”*
- *“Aanraden doe ik niet, wel informeren en vooroordelen wegnemen.”*

Ook zijn er 14 pleegouders die vanwege hun eigen slechte ervaringen het anderen niet aanbevelen.

- *“Zwaarder dan ik mij had voor kunnen stellen. Veel invloed op gezin en relatie.”*
- *Levert heel veel stress en onbegrip op.”*
- *“Lange wachttijden, slechte verslagen”*
- *“Organisatie is te groot, dus je verdrinkt als pleegouder. Werknemers weten elkaar niet te bereiken laat staan waarvoor ze collega's kunnen bereiken. Kort omschreven CHAOS”*
- *“De afgelopen ruim 4 jaar nog geen 1 positieve ervaring gehad met Levvel!”*
- *“Weinig tot geen begeleiding en slechte communicatie”*
- *“Ze laten je alleen staan als je niet doet wat zij willen.”*
- *“Begeleiding is onder de maat (de goede pleegzorgwerkers die er ook zijn, komen om in het werk en worden onvoldoende gesteund). De begeleiding buiten de pleegzorg medewerker om is minimaal. Pleegzorgouders worden in het algemeen niet goed voorbereid op de zware taak die hen te wachten staat. Het is NIET romantisch een kind redden, maar hard werken: soms frustrerend, soms waanzinnig mooi, maar zwaar en uitdagend. Dat komt onvoldoende naar voren in de communicatie en werving van nieuwe pleegouders. Daarom haken er ook zoveel af. Overigens is dit niet op mijzelf van toepassing aangezien ik (opgegroeid met een pleegzus) heel goed wist waar ik aan begon.”*

Behoudenswaardig

Op de vraag wat Levvel Pleegzorg zeker moet behouden geven 133 pleegouders antwoord. Door 97 van hen (73%) werd de ondersteuning door een pleegzorgwerker als behoudenswaardig genoemd. Meer specifiek werd de pleegzorgwerker als erg deskundig, open en betrokken ervaren, en werd geschreven dat de duidelijke communicatie en respectvolle bejegening, het echt samenwerken voor hen erg belangrijk zijn. Ook de stabiliteit/continuïteit van pleegzorgbegeleiders werd een aantal keren benadrukt als erg prettig.

- *“Betrokkenheid, duidelijkheid, eerlijkheid, respect, kennis van Levvel en consulenten”*
- *“Bij jullie staat altijd het welzijn van het kind voorop. Ik heb altijd alle hulp en medewerking gekregen die nodig was. Respect voor jullie inzet.”*

- *“Het contact dat ik heb met de pleegzorgwerker. Een heel grote steun. Voel me altijd gehoord, goede samenwerking.”*
- *“Fantastische begeleiding. Uit het hart.”*
- *“Er wordt serieus naar onze bijzondere observaties geluisterd en hier wordt iets mee gedaan. Wij worden bij Levvel niet gezien als tijdelijke oppas van kinderen maar werken echt samen.”*

Daarnaast benadrukten veel pleegouders het belang van de trainingen en cursussen, zoals de STAP-training en het Traumasensitief Opvoeden. Zij waren zeer te spreken over het grote cursusaanbod en de STAP training moet volgens hen zeker behouden blijven. Ook de training traumasensitief opvoeden wordt hoog aangeslagen en zou volgens een pleegouder voor iedereen verplicht moeten worden.

“Training Traumasensitief Opvoeden: wat een kanjers zijn de trainers en de locatie op de FR is groot en ruim zodat energie en emoties ook kunnen stromen”

De grondige voorbereiding van een plaatsing en zorgvuldige matching werden ook enkele keren geroemd.

Verbeterpunten

99 Pleegouders hebben ook verbeterpunten aangedragen. Onderwerpen waarover veel pleegouders positief waren, komen ook terug bij de verbeterpunten. Kennelijk kunnen de ervaringen van pleegouders sterk verschillen. Ook zegt dit iets over dat deze onderwerpen belangrijk zijn voor pleegouders.

Zo kwam het belang van continuïteit/stabiliteit van de pleegzorgwerkers in een kwart van de genoemde verbeterpunten terug. Bij een wisseling van pleegzorgwerker moeten pleegouders hun hele verhaal opnieuw doen, hetgeen als vervelend wordt ervaren. Uitval van pleegzorgwerkers zou daarnaast ervoor kunnen zorgen dat “een signaal niet altijd wordt gezien”. Of zoals een andere pleegouder beschreef:

“In 3 maanden 3 x wisseling van pleegzorg begeleider. Was onmacht, dat snap ik. Maar prettig is anders.”

Het tekort aan pleegzorgwerkers in het algemeen wordt ook als probleem ervaren, en “dat je soms lang moet wachten om weer een nieuwe pleegzorgwerker te krijgen.”

De kwaliteit van de begeleiding wordt niet altijd even positief beoordeeld, blijkt uit 10 opmerkingen. Zo geeft een pleegouder aan dat er beter naar het kind en de pleegouder moet worden geluisterd, een ander schrijft dat de kennis over passende behandelingen soms te wensen over laat en ook wordt niet altijd een constant niveau van deskundigheid en creatief meedenken ervaren.

- *“Meer continuïteit en constante kwaliteit in de begeleiding”*
- *“Meer contact en transparantie tijdens het gehele traject; bijvoorbeeld door een tussentijdse evaluatie in te plannen”*
- *“Hulpverlening (therapie, behandeling) sneller inzetten; er zijn nu lange wachttijden”*
- *“De jaarlijkse voortgangsrapportage vind ik een echte momentopname en zegt weinig tot niets over de langere periode”*
- *“Contact tijdens het traject ontbrak, ik zou regelmatig een tussenstand willen doorgeven en begeleiding bij de afronding van het traject.”*

Behandeling:

- *“De wachttijden en wisselingen wat betreft traumatherapie wij gaan nu naar nr. vier en duurt te lang goede EMDR-therapie voor onze kleindochter.”*
- *“Therapie sneller inzetten voor het kind en de pleegouders betrekken”*

Nazorg na beëindigen van aan plaatsing:

- *“De nazorg na het beëindigen van de plaatsing had iets langer gekund. Of na een half jaar een check in?”*

Afstemming met andere zorgaanbieders:

- *“Betere afstemming en samenwerking met andere zorgaanbieders en instanties. Een pleegouder beschreef: “Onze pleegdochter had een uitstekende speltherapeut bij een kleine organisatie, waar Levvel tamelijk plotseling niet meer mee samenwerkte. Mede door haar hechtingsprobleem en sociale angst, en de wachtlijsten in de zorg, heeft het erg lang geduurd voor ze weer een band op had gebouwd met een nieuwe therapeut).”*
- *Niet de “schuld” van Levvel maar ik vind het heel erg vervelend dat de gezinsbeschermers het vaak af laten weten, “onzichtbaar” blijven! Dit is niet goed voor het kind, niet voor de pleegouders en niet voor de pleegzorgbegeleiders!*

Een andere geuite wens is het meer bevorderen van contact tussen pleegouders:

- *“Meer evenementen/bijeenkomsten organiseren voor pleegouders en pleegkinderen. - Het hoeft niet duur te zijn, zolang de kinderen en pleegouders kunnen ontspannen.”*
- *“Meer contact faciliteren met andere pleegouders”*

Administratieve afhandeling van declaraties: Pleegouders geven aan dat het onduidelijk is wat er wel/niet wordt vergoed. Zij zouden baat hebben bij een helder financieel overzicht. Zo schreef een pleegouder:

- *“Er wordt nooit een specificatie van de vergoeding gegeven en er wordt een maximum gehanteerd. Door o.a. schoolreizen middelbaar onderwijs komen wij daar ver boven, wat inhoudt dat wij deze zelf moeten betalen.”*
- *“Manier van declareren is niet van deze tijd.”*
- *“Specificatie bij de pleegzorgvergoeding. Zodat je weet welke bijzondere kosten vergoed zijn en hoe de vergoeding is opgebouwd.”*

Levvel is bezig met een wijziging in het declareren via de website. Binnenkort krijgen pleegouders na declaratie van bijzondere kosten een mail, waarin duidelijk wordt aangegeven welk bedrag zij aan bijzondere kosten vergoed krijgen.

Trainingen:

- *“Sommige cursussen duren erg lang, had korter gekund”*
- *“Betere locatie bij sommige trainingen – Tem je draakje “*
- *“Ik had behoefte aan trainingen overdag omdat ik alleenstaand ben en geen oppas had voor 'savonds. Maar die trainingen waren er niet of nauwelijks.”*
- *“Trainingen over hulp bij pubers”*

Communicatie & privacy:

- *“Op het gebied van privacy en communicatie kan er denk ik nog heel veel verbeterd worden. Bijna alle communicatie gaat via onbeveiligde e-mail en via WhatsApp berichten van privételefoons. Ook SurveyMonkey staat niet bekend als een veilige applicatie voor gebruikers. Ik vind dit wel een onderschat probleem bij een zo gevoelige doelgroep als pleegkinderen.”*

9. Conclusies

In dit pleegoudertevredenheidsonderzoek waaraan 222 pleegouders (20%) meededen kwam naar voren dat men overall tamelijk tevreden is over de pleegzorgbegeleiding die Levvel biedt, maar gemiddeld iets minder tevreden dan in 2020. Vergeleken met de vorige peiling was de respons dit keer lager (nu 20%, toen 26%). Netwerkpleegouders waren op diverse punten iets meer tevreden dan bestandpleegouders, maar de verschillen waren minder groot dan bij de vorige peiling.

Het meest positief is men over:

1. De begeleiding door de pleegzorgwerker. Het merendeel van de pleegouders (89%) was tevreden met de pleegzorgbegeleiding in het algemeen: zij gaven deze een 7,3; 79% zou anderen aanbevelen om pleegouder te worden bij Levvel. Men was het meest positief over het contact tussen de pleegzorgwerker en de pleegouder, het pleegkind en ook de eigen kinderen.
2. De voorbereiding. Netwerkpleegouders gaven aan veel baat te hebben gehad bij het contact met de onderzoekers die het geschiktheidsonderzoek uitvoerden. Bestandspleegouders hebben veel gehad aan de informatiebijeenkomst, de STAP-training en de ontvangen informatie over pleegzorg in het algemeen. In beide groepen vond een deel van de pleegouders dat het proces te lang duurde.
3. De procedure van matching, alhoewel er ook een aantal opmerkingen was om deze te verbeteren. Pleegouders waren vooral tevreden over de matchingsgesprekken en het contact met pleegzorgconsulenten. Bij 4 op de 10 matchingsgesprekken waren één of beide ouders van het pleegkind aanwezig. In 46% van de plaatsingen hebben pleegouders een gesprek gehad met de ouder(s) van het pleegkind over wat zij belangrijk vinden in de opvoeding van hun kind
4. De plaatsing: 79% tot 86% van de pleegouders is hier tevreden over. Het overgrote deel van de pleegouder vond dat hun pleegkind goed bij hen paste, heeft voldoende ondersteuning bij de plaatsing zelf ervaren en was voldoende geïnformeerd over praktische zaken. Dit is iets lager dan in de vorige peiling.
5. Trainingen, bijeenkomsten, deskundigheidsbevordering. De training 'Omgaan met getraumatiseerde kinderen' wordt in het bijzonder genoemd.
6. Informatievoorziening in het algemeen (nieuwsbrieven, Thuismakers, themabijeenkomsten, de website van Levvel). De Pleegouderraad wordt het minst gebruikt als informatiebron.
7. De (trauma)behandeling van hun pleegkind, als dat nodig was. Pleegouders waarderen het dat zij betrokken worden bij de behandeling van hun pleegkind.
8. Snelle afhandeling van financiële declaraties. Maar ook op dit punt waren pleegouders het niet altijd eens en kwamen er ook verbeteringsuggesties.

Aandachtspunten zijn:

1. Achtergrondinformatie over het pleegkind en de wienperiode voor plaatsing. Dit punt is een terugkerend onderwerp in tevredenheidsonderzoeken². In het huidige onderzoek is daarom een extra vraag opgenomen om na te gaan welk type informatie men dan vooral mist. Uit de antwoorden bleek dat dit vooral ging over informatie over de achtergrond van het kind, gebeurtenissen in het verleden, en over de problematiek van het kind.
2. Ondersteuning bij afronding van een plaatsing, en terugkijken op het verloop van de plaatsing (reflectie). Vergeleken met 2020 waren de pleegouders in 2024 iets vaker positief over de ondersteuning bij de afronding en het terugkijken op de plaatsing, maar nog steeds was een derde van de pleegouders die hiermee te maken hebben gehad niet

² Dit is door de jaren heen een aandachtspunt. Levvel heeft een checklist ontwikkeld over welke onderwerpen pleegouders informatie moeten ontvangen. Na een periode wordt gecheckt of pleegouders voldoende informatie hebben gehad.

tevreden. Een kwart vindt dat er onvoldoende ruimte is genomen voor reflectie, en ruim 40% gaf aan dat er te weinig aandacht voor hen was ná de beëindiging van een plaatsing.

3. Aantal wisselingen van pleegzorgbegeleider, en in die gevallen: de communicatie hierover, de vervanging en de overdracht van informatie. Ook dit was eerdere jaren al een verbeterpunt. Dit raakt een structureel knelpunt van uitval en doorstroming in de jeugdhulp. De communicatie over de uitval, aangeven tot wie men zich dan kan wenden, en betere informatieoverdracht naar collega's, zijn echter knelpunten die op korte termijn verbeterd kunnen worden.
4. Meer en betere uitleg over vergoedingen, regelingen en hulpmiddelen. Pleegouders hebben behoefte aan een snellere afhandeling van administratieve handelingen zoals declaraties. Daarnaast willen pleegouders een inzicht in hun betalingen. Levvel is bezig om meer inzicht te verschaffen aan pleegouders over de betaling. Door het opnemen van een Jotform op de website van Levvel krijgen pleegouders binnenkort na declaratie direct een reactie terug hoeveel van de kosten ze vergoed krijgen van hun aanvraag.
5. Deskundigheidsbevordering voor pleegouders. De behoefte aan een training 'omgaan met pubers' wordt vaak geuit. Een training over dit thema is afgelopen jaar ontwikkeld.
6. Een betere inschatting van de nodige extra ondersteuning en behandeling, en deze sneller inzetten.